

Expositiones¹.

1	Phares, divisio ² .	11	Pheleti, milites, custodes regis ¹² .
2	Pharisei, divisi ³ .	12	Paretus, minister ¹³ .
3	Phanuel, videns Deum ⁴ .	13	Parabola, comparatio vel similitudo.
4	Philippus, os lampadis ⁵ .	14	Paradigma, similitudo.
5	Pharao, nomen dignitatis regum Egiptiorum idest nudans ⁶ .	15	Paranimphus, amicus sponsi et sponse.
6	Phele, admirabilis ⁷ .	16	Paradisus, ortus.
7	Phe, os oris, non ossis ⁸ .	17	Parasitus, qui nuptiis intra est.
8	Phinees, ori parcens vel os mutum ⁹ .	18	Paralipomenon, verba dierum.
9	Parchochabas, stella ¹⁰ .	19	Paraphrastes ¹⁴ , coniator non disertus ¹⁵ .
10	Pascha vel phase transitus ¹¹ .		

1. expositiones] *om.* AB 2. Hier. *Lib.* 66, 19 Fares divisio Sum. Hein. II 393, 1
3. Hier. *Lib.* 136, 20 Farisaei dividentes vel divisi Sum. Hein. II 393, 2 4. Hier.
Lib. 66, 22 Fanuhel facies dei Sum. Hein. II 393, 3 Phanuel videns deum vel vultus
dei 5. Hier. *Lib.* 140, 22-3 Philippus os lampadis vel os manuum 6. Isid. *Etym.*
VII, VI 43, 282 Pharao nomen est non hominis, sed honoris, sicut et apud nos Augus-
ti appellantur reges...Exprimitur autem in Latino Pharao denegans eum, utique
Deum Sum. Hein. II 394, 5 Pharao nomen dignitatis regum egyptiorum id est nu-
dans 7. Hier. *Lib.* 107, 20 Felethe mirabilis Sum. Hein. II 394, 6 8. Hier. *Lib.*
119, 19 Fe os, ab ore, non ab osse Sum. Hein. II 394, 8 Phe os +ab ore, non ab os-
se/oris non ossis 9. Hier. *Lib.* 104, 22 Finees os requievit sive os mutum vel silens
Sum. Hein. II 394, 7 10. Rufin. *Hist.* IV 6, 2, 307, 15-6 ducebat exercitum Iu-
daeorum Barchochabas quidam (*v. l.* Barchochabas), quod nomen significat stellam
Pap. B 39a Barcocabas, stella hebraeum est Sum. Hein. II 394, 9 11. Hier. *Lib.*
148, 20-1 Pascha transcendens vel transgressio *ibid.* 157, 1-2 Fase transcensus, quod
interpretatur pascha Sum. Hein. II 394, 10 12. Sum. Hein. II 394, 11 Hier. *in*
Hiez. VIII, XXV 345, 371-2 ...duarum legionum David, quarum una appellabatur
'Pheleti' et altera 'Cerethim' 13. Pap. P 247b Paroeci sunt qui solent iter facienti-
bus necessarias ministrare Sum. Hein. II 395, 29 14. paraphrastes] parapharstes BC
15. Sum. Hein. II 394, 17 Paraphrastes coniator non disertus (*v. l.* Parapharstes)

20	Panegiricus, liber totus in laudem ¹⁶ victoriae scriptus ¹⁷ .	37	Patronymicum, nomen a parentibus inditum.
21	Paneretos, omne utile vel copia diverse locutionis ¹⁸ .	38	Parallela, equestantia.
22	Panethericus, bonifactor ¹⁹ .	39	Paralleli, circuli, qui quinque zonas celi dividunt.
23	Panthera, bestia.	40	Pales, dea pabuli.
24	Papa, pater patrum vel custos virginum ²⁰ .	41	Palladium, Palladis simulacrum.
25	Paulianiste, heretici Filium Dei ante Mariam fuisse negantes.	42	Pathos, passio.
26	Paralisis, dissolutio membrorum.	43	Pathia, passibilitas.
27	Pastophorium, porticus ²¹ vel cellula vel domus sacerdotum.	44	Panos vel panes, discipuli ²⁶ .
28	Paraclisis, consolatio.	45	Pacho, nonus Egiptiorum mensis idest maius ²⁷ .
29	Paraclitus, consolator vel advocatus.	46	Pauni, decimus Egiptiorum mensis idest iunius ²⁸ .
30	Penta, quinque.	47	Panemeos, undecimus Egiptiorum mensis idest iulius ²⁹ .
31	Parasceve, preparatio vel cena pura; parasceis preparationis ²² .	48	Pantheon, domus omnium deorum Rome nunc autem sanctorum.
32	Pan, deus pastorum et rusticorum, idest omne.	49	Pentacontarchus, quinquagenarius.
33	Palo ²³ , luctor ²⁴ , inde	50	Pentateucum, V libri Moysi.
34	Palestra idest luctatio.	51	Pentecostes, quinquagesimus.
35	Palestrites, luctator.	52	Pentagonus, V angulos habens.
36	Pallas, Minerva idest nova ²⁵ .	53	Pentapolis, regio V civitatum.

16. laudem] laude AB 17. Sum. Hein. II 394, 19 Panegiricus liber totus in laudem victoriae scriptus (*u. l.* laude) 18. Sum. Hein. II 394, 18 Panerechos/Panerechos/Paneretos omne utile vel copia diverse locutionis – *cf.* παραινετικός 19. Sum. Hein. II 395, 22 Clos. II Pa 77C, 1044 Panetiricus Bonefactor – *cf.* παντευεργέτης 20. Sum. Hein. II 395, 24 21. porticus] porcus C 22 *cf.* παρασκευή 23. *cf.* παλαίω 24. Sum. Hein. II 396, 36 Palo luctor 25. Sum. Hein. II 396, 39 26. Sum. Hein. II 396, 44 Panes vel panos discipuli 27. Sum. Hein. II 396, 45 Pap. P 241b Pacon egyptiorum lingua aprilis mensis 28. Sum. Hein. II 396, 46 Pap. P 251b Pauni egyptiorum lingua maius mensis 29. Sum. Hein. II 396, 47 CGL III 210, 37 panemos iulius

54	Pentimemeris, ubi in versu post duos pedes sillaba de verbo remanet.	65	Peripateticus, deambulator.
55	Periscelides, ornamenta vel circuli aurei crurium muliebrium.	66	Peripatia, circumambulatio.
56	Perizoma, succinctorium, lumbare.	67	Peripatito, circumambulo ³⁷ .
57	Periocha, circuitus sententie.	68	Peri te zon, de hac vita ³⁸ .
58	Peribolus, murus exterior vel vestibulum vel gazophilacium.	69	Peri te craria, de hac potentia ³⁹ .
59	Periodos, contextus vel complexio verborum vel vocis.	70	Pir, ignis.
60	Polon, multum.	71	Peri thochias, de paupertate ⁴⁰ .
61	Peri boi, de vita ³⁰ .	72	Palidodia, carmen bellicum ⁴¹ .
62	Peripsima ³¹ , quisquilie ³² , quod de farre ³³ purgatur, sprō vel umbesniten de pomo vel piro ³⁴ .	73	Peri eudemonias, de bonis demonibus vel de ⁴² bona paupertate.
63	Provisios, egregius vel precipuus ³⁵ .	74	Perigeria ⁴³ , studiosa, operatrix ⁴⁴ .
64	Periphronos, contempnens ³⁶ .	75	Perizologia ⁴⁵ , supervacua et longa locutio ⁴⁶ .
		76	Perifrasis, honesta circumlocutio.
		77	Pistis, fides.
		78	Pedagogus, nutritor infantium.
		79	Penitum, secretum.
		80	Peto, volo -as.

30. Sum. Hein. II 397, 66 Periboy de vita (*v. l.* Periboi) – *cf.* περί βίου 31. *cf.* περίφημα 32. quisquilie] quisquile C 33. farre] fare AC 34. Sum. Hein. II 397, 60 Peripsima quisquiliē quod de farre purgatur >et proicitur< id est spriur/spruwir/sprō >vel umbesniten de pomo vel piro< (*variae lectiones* quisquile, fare) Clos. II Pe 1092, 155 Peripsima Spruwen oder obses (T3) schelotte oder husvegotte Dief. P 427ab *s.v.* Peripsema – *Spreu* 35. Sum. Hein. II 397, 61 Periusios egregius, precipuus (*v. l.* Provisios) – *cf.* περιούσιος 36. Sum. Hein. II 397, 62 – *cf.* περίφρων -ονος 37. Sum. Hein. II 397, 65 38. Sum. Hein. II 397, 67 Peritezon de hac vita – *cf.* περί τῆς ζωῆς 39. Sum. Hein. II 397, 68 Pericratoria de hac potentia (*v. l.* Peritecraria) – *cf.* περί τῆς κραταιᾶς 40. Sum. Hein. II 397, 69 Periptochias de paupertate (*v. l.* Perithochias) – *cf.* περί πτωχείας 41. Sum. Hein. II 395, 21 Palinodia/Palidonia/Palidodia/Pelidonia carmen bellicum 42. *de| om.* C 43. *fort.* περίεργος 44. Sum. Hein. II 398, 71 Periergia/Perigeria studiosa operatrix 45. *cf.* περιεσολογία 46. Sum. Hein. II 398, 72

81	Petatum, alatum ⁴⁷ calci- amentum ⁴⁸ , scritscûch ⁴⁹ .	94	Polimitarius, varie vestis opi- fex ⁶⁰ .
82	Peritios, tertius Grecorum mensis februarius ⁵⁰ .	95	Polisillabum, verbum multa- rum sillabarum.
83	Petalum, lamina aurea in qua scribitur ⁵¹ .	96	Polissemus ⁶¹ , sermo multa si- gnificans.
84	Pilax ⁵² , muriceps, cazza ⁵³ , custos, servatrix ⁵⁴ .	97	Polionimum, ubi res plura nomina habet ⁶² .
85	Pigmeus, homo cubitalis.	98	Polimnia, una Musarum et in- terpretatur plurima memoria.
86	Pisticus, fidelis.	99	Polidamas, multinuba, adul- ter ⁶³ .
87	Pimela, cura ⁵⁵ .	100	Polisinteton, ubi plures co- niunctiones simul sunt ⁶⁴ .
88	Pigargon, quedam ignota be- stia ⁵⁶ .	101	Polideuces, ipse est Pollux.
89	Pirgus, turris vel alee tabule.	102	Poeta, carminis fctor.
90	Pitho, interrogio ⁵⁷ .	103	Poetria vel poetrida, mulier carmini studens.
91	Polis, civitas.	104	Poema, carmen, opus poete.
92	Pithius, Apollo, idest fidem auferens.	105	Poesis, magnum carmen.
93	Polimita ⁵⁸ , varia, multico- lor ⁵⁹ .		

47. alatum] latum B 48. Hug. *Der.* P 73, 7, 933 Item a peto hoc petasum vel hic petasus, quoddam calciamentum Mercurii ad volandum Clos. II Pe 110, 219 Petasum Schritte schûch Dief. P 431c Petasus...scritscoen *cf.* Strick. I, 341 49. scritscûch] scritschöch AB Clos. II Pe 1100, 219 Petasum Schriteschûch Sum. Hein. II 398, 76 Petasum/Petasii alatum/latum calciamentum scritescôha/scritscûch (*variae lectiones* latum, scritschöch) 50. Rab. Maur. *Lib. de comp.* XXXI 14, 236 februarius peritios Sum. Hein. II 398, 77 Pericios tercius grecorum mensis >id est< februarius 51. Isid. *Etym.* XIX, XXI 7, 324 Petalum aurea lammina in fronte pontificis, quae nomen Dei tetragrammaton Hebraicis litteris habebat scriptum 52. *cf.* φύλαξ 53. cazza] chazza AB - *Katze* 54. Sum. Hein. II 398, 79 Pilax muriceps cazza id est custos vel servatrix (*v. l.* chazza) 55. CGL V 382, 9 *cf.* ἐπιμέλεια 56. Deut. 14, 4-5, 255 hoc est animal quod comedere debetis...pygargon Sum. Hein. II 398, 84 Pigargon quedam ignota bestia - *cf.* πύγαργος 57. interrogo] anterrogo A 58. polimita] polomita C 59. Sum. Hein. II 398, 89 Polimita varia multicolor (*v. l.* Polomita) - *cf.* πολύμιτος 60. Sum. Hein. II 398, 90 - *cf.* πολύμίταριος 61. polissemus] posillemus C 62. habet] habent C Sum. Hein. II 399, 93.1 Polionimum plurivocum ubi una res plurima/plura nomina habet (*v. l.* habent) 63. Sum. Hein. II 399, 95 Polidamas multinuba id est adulter 64. Sum. Hein. II 399, 95.1 - *cf.* πολυσύνθετος

106	Pogsute, imitatores ⁶⁵ .	123	Philantropia, humanitas, misericordia.
107	Porfirio, avis quedam, isaro ⁶⁶ .	124	Philageus, unus equorum solis, idest terram amans ⁷³ .
108	Pori, fistule vel foraminula, per que sudor exit de homine.	125	Practiva, activa vel actualis ⁷⁴ .
109	Podaris, tunica talaris ⁶⁷ .	126	Phisis, natura.
110	Piroys, igni similis ⁶⁸ .	127	Phisicus, naturalis vel de naturis loquens.
111	Piropos, ignis visio ⁶⁹ .	128	Pegasus, equus Iasonis ⁷⁵ .
112	Pira, rogos.	129	Phisiologia, naturalis ratio.
113	Pirflegeton, igneus fluvius.	130	Phisiologus, naturalis sermo.
114	Piramis, figura vel turris in imo lata in summitate acuminata a similitudine pire.	131	Phisiculo, propheto, divinor ⁷⁶ .
115	Pirate, latrones maritimi.	132	Phisiculatus, augurans naturas in extis animalium.
116	Phitonissa, mulier Apollinis, Pitii sacerdos et divinatrix.	133	Phanes, apparens.
117	Philos, amor.	134	Phiticon, natura crescendi.
118	Philargiria, amor pecunie ⁷⁰ .	135	Phimus, tabula alee.
119	Philosophus, amator sapientie.	136	Phos, lumen.
120	Philoxenia, amor donorum.	137	Phosforus, lucifer.
121	Philocomptus, amator iactantie ⁷¹ .	138	Phone, vox.
122	Philostericus, amator historie ⁷² .	139	Phonochos ⁷⁷ , medicamen vocis ⁷⁸ .
		140	Phebus, sol, idest novus, quia cottidie novus apparet.

65. Sum. Hein. II 399, 100 Pogsute mutatores/imitatores 66. isaro] insaro AB Sum. Hein. II 399, 101 Porfirio avis quedam id est isaro (*v. l.* insaro) Clos. II Po 1150, 95 Porfirio Ysere Dief. P 448a Porphyrio...is-aro 67. Sum. Hein. II 399, 103 Poderis talaris, tunica (*v. l.* Podaris) 68. Sum. Hein. II 399, 105 69. Sum. Hein. II 399, 106 Pyropos ignis visio Clos. II Pi 92 T 1121 Piropus Lapis preciosus, qui colorem et visionem habet ignis – *cf.* πυρρός 70. pecunie] peccunie AC 71. Sum. Hein. II 400, 116 CGL V 385, 31 Philocompus amator iactantie Osb. Der. P 582, 576 Philopompus, amator iactantie Hug. Der. F 36, 13, 438 Philopus, idest amator iactantie Clos. II Ph 24, 1106 Philicopus Amator jactantie – *cf.* φιλόκοπος 72. Balb. Philohistoricus –ca –cum amator historiarum 73. Sum. Hein. II 400, 118.1 74. Sum. Hein. II 400, 118.2 75. equus Iasonis] *mutato ordine* A Sum. Hein. II 394, 20 Pegasus equus bellorofontis/Iasonis (*variae lectiones* Iasonis equus) 76. Sum. Hein. II 400, 123 Osb. Der. F XL 4, 270 ficulo as .i. propheta-re vel pronuntiare (*v. l.* phisiculo) 77. *cf.* φωνασός 78 Sum. Hein. II 401, 131 Phonoscus medicamen vocis (*v. l.* Phonochos)

141	Phronesis, prudentia.	156	Prothoplastus, primo plasma-
tus.
142	Phillira, arbor quedam nigro
cortice et intepretatur follige-
ra.	157	Prothomartir, primus testis.
143	Phasis, eloquentia, locutio.	158	ProsELITus, advena.
144	Phocas, bos marinum.	159	Problema, propositio, radis-
sa ⁸³ .
145	Praxeos, opus vel actio ⁷⁹ .	160	Pronoe, providentia ⁸⁴ .
146	Pracheneres, actus ⁸⁰ .	161	Prosephane, manifestavit ⁸⁵ .
147	Philacteria, scedula ad iactan-
tiam scripta vel ad magicam.	162	Prosomonía, narratio ⁸⁶ .
148	Pragma, causa.	163	Permeso ⁸⁷ , perdo ⁸⁸ .
149	Pragmaticus, causarum auc-
tor.	164	Prephostrophium, domus ubi
infantes aluntur ⁸⁹ .
150	Pragmaticum, negotium.	165	Proserpina, uxor Plutonis, dea
feminum.
151	Presbiter, provectus senior
quasi prebens iter.	166	Prosicum, responsum ⁹⁰ .
152	Prologus, ante sermonem,
prelocutio.	167	Prester, anguis quicquid mo-
morderit in tumorem versum
extinguit ⁹¹ .
153	Prothos, primus.	168	Prognosticum, precognitio.
154	Proemium, prefatio.	169	Promocondus, cellarii cu-
stos ⁹² .
155	Pro Thesifon ⁸¹ , quidam liber
Demostenis ⁸² .	170	Priso, exprimo ⁹³ .

79. Sum. Hein. II 401, 137 80. Sum. Hein. II 401, 138 Prachenetes actus (*v. l.* pracheneres) – *cf.* πράσσω 81. Thesifon *pro* Ctesiphonte 82. Sum. Hein. II 401, 146.1 Protesifon quidam liber demonstenis 83. radissa] ratdisre A ratdissa B Sum. Hein. II 402, 150 Problema propositio id est ratisca/radissa/retilnisce (*v. l.* ratdissa) Clos. II Pr 1174, 129 T2 T3 Problemma, -tis est questio difficilis, vulgariter retersche - Rätsel 84. Sum. Hein. II 402, 155 *cf.* πρόνοια 85. Sum. Hein. II 402, 152.1 – *cf.* προφαίνω 86. Sum. Hein. II 402, 153 CGL V 377, 38 Prosonam (*v. l.* pro-
soman) narrationem – *cf.* Hier. *De vir. ill.* LXI 2, 164 προσομιλίαν (*app.* προσομι-
λιν *sup. scrip.* narrationem) 87. *fort. pro* perimo 88. Sum. Hein. II 402, 154 Pri-
neso/permeso, -sas perdo 89. Sum. Hein. II 402, 156 Prephotrofium domus ubi in-
fantes aluntur (*v. l.* Prephostrophium) 90. Sum. Hein. II 402, 158 Pap. P 272b
Prosicum idest responsum quasi prosicon, idest ad [p]imaginatum humanae vocis in
fanis 91. Sum. Hein. II 402, 159 Prester anguis qui quem/quicquid momorderit,
totum in tumorem versum extinguit Isid. *Ety.* XII, IV 16, 52 Prester aspis semper
ore patenti et vaporanti currit 92. Fulg. *Serm. ant.* 24, 34 [Quid sit promus et
condus]. Promos et condos dici voluerunt cellaritas, eo quod deintus promant et intus
condant CGL V 511, 26 93. Sum. Hein. II 402, 162

- 171 *Priseius*⁹⁴, *Bachus*, idest *barbarus*⁹⁵.
 172 *Psicomachia*, anime pugna.
 173 *Psiche*, anima.
 174 *Psichonichon*, animale⁹⁶.
 175 *Psichiexodo*, de anime exitu.
 176 *Psitachus*, avis Indie loquens totus viridis sed gutture puniceus.
 177 *Pseudus*, falsus.
 178 *Pseudoepigraphia*, falsa superscriptio.
 179 *Psalterium*, musicum instrumentum in modum .a.⁹⁷.
 180 *Psaltēs*, in psalterio canens.
 181 *Platon*, latum⁹⁸.
 182 *Platea*, lata via.
 183 *Plastes*, figulus.
 184 *Platanus*, ahorn⁹⁹.
 185 *Plasma*, factura.
 186 *Plastica*, factura.
 187 *Planes*, error¹⁰⁰.
 188 *Plestia*¹⁰¹, indigestio quando cibus digeri non potest¹⁰².
 189 *Planeta*, errans stella.
 190 *Pluto*, dives, deus infernorum.
 191 *Plasma*, medicamentum gutturis.
 192 *Parix*, meisa¹⁰³.
 193 *Pneuma*, spiritus.
 194 *Pleonasmos*, supervacua adiectio verbi.
 195 *Ptongus*, sonus musicus.
 196 *Ptochium*, dispensatio pauperum.
 197 *Ptochotrophium*, locus ubi pauperes et infirmi curantur.
 198 *Pala*, scuuela¹⁰⁴.
 199 *Ptisazna*¹⁰⁵, fesa vel far¹⁰⁶ vel ordeum nondum cortice exutum¹⁰⁷.
 200 *Phasides*¹⁰⁸, aves pulcherissime¹⁰⁹.
 201 *Palastes*, palmus idest sexta pars cubiti¹¹⁰.

94. *Priseus pro Briseus* 95. Sum. Hein. II 402, 163 *Priseus bachus* id est *barbarus* Macrobi. *Sat.* I 18, 9, 102 Item Liberi patris simulacra partim puerili aetate, partim iuvenis fingunt. Praetera barbata specie, senili quoque, uti Graeci eius *Βασσαρχία*, item quem *Βοισεία* appellant 96. Pap. P 274b *Psiconia animalia* Sum. Hein. II 402, 166 97. .a.] .d. A Sum. Hein. II 403, 171 *Psalterium musicum instrumentum in modum A/a ibid.* I 111, 1310-2 *Cinerum vel nablum vel psalterium quod a psallendo dicitur, unum sunt in modum delte litterę* Pap. P 274b *Psalterium...est autem simile cytharae barbaricae in modum deltae litterae* 98. Sum. Hein. II 403, 175 – *cfr. πλατύς* 99. – *Aborn* 100. Sum. Hein. II 403, 181 – *cfr. πλάνη* 101. *plestia]* *plestigia* AB *cfr. ἀπληστία* 102. Sum. Hein. II 403, 183 *Plestia/Plestigia indigestio quando cibus digeri non potest* Crem. 1996, 350-1 103. Dief. P 413c – *Meise* 104. scuuela] schuuela AB Sum. Hein. II 405, 203 *Pala scuuela (v. l. schuuela) – Schaufel* 105. *ptisazna]* *ptipsama* BC 106. far] var BC 107. Sum. Hein. II 404, 192 *Ptisana far vel ordeum nondum cortice exutum id est fesa* 108 *cfr. φασιανός* 109. Sum. Hein. II 404, 193 *Phasides avis pulcherrime* 110. *cfr. παλαστή*

202	Plastino, planto ¹¹¹ .	215	Passa uva idest sicca.
203	Palmus, latitudo quattuor digitorum.	216	Palestre ¹²² , luctatores vel homines super leones ¹²³ .
204	Palatus, gūmo ¹¹² .	217	Patruus, frater patris.
205	Palma, manus extensa vel arbor latis foliis.	218	Patruelis, patrui filius vel filia.
206	Papille, capita mamillarum.	219	Patrisso, patrem imitor.
207	Palus paludis, aquosa et lutulenta aqua, idest brūcheha ¹¹³ .	220	Paripa, clipeus, scutum ¹²⁴ .
208	Palus pali, steccho ¹¹⁴ vel pfal ¹¹⁵ .	221	Parius lapis idest albus.
209	Palans, fugiens.	222	Paliurus, herba spinosa, hagen vel hageleia ¹²⁵ .
210	Paxillus, clavus ¹¹⁶ , nagil ¹¹⁷ .	223	Papaver, mago ¹²⁶ .
211	Palate ¹¹⁸ , fructus fici intra palas siccati ¹¹⁹ .	224	Patronus, defensor, adiutor.
212	Pampilio, fivalter, eruca vel vermis volans ¹²⁰ .	225	Paredrus ¹²⁷ , vilis equus, parfrit ¹²⁸ .
213	Papilio, parvum tentorium ¹²¹ .	226	Pardus, bestia varia et velocissima, liebart ¹²⁹ .
214	Pagus, provincia absque muro.	227	Patrimonium, predium, possessio.

111. Sum. Hein. II 406, 210.1 112. gūmo] gōmo AB Sum. Hein. II 405, 199 Palatus gūmo/giumo >vel hura< (v. l. gōmo) - *Gaumen* 113. brūcheha] bröcheha AB Sum. Hein. II 405, 201 Palus, paludis aquosa et/vel lutulenta terra/aqua >id est< brūch/brūcheha/mōs (v. l. bröcheha) Clos. II Pa 1042, 59 Palus -ludis Brūch Dief. P 408b s.v. Palus 114. steccho] stecco C 115. Sum. Hein. II 405, 202 Palus, pali stecco vel phal Dief. P 408b hochdeutsch pfal...stecke - *stecken*, *Pfahl* 116. clavus] clavis C 117. Sum. Hein. II 405, 204 Paxillus clavus nagel (*variae lectiones* clavis, nagil) - *Nagel* 118. cfr. παλάθη 119. Pap. 242b Palatae in regnorum libro massae sunt, quae de recentibus ficis compingi solent - cfr. 2 Sm. 16,1, 439 120. Sum. Hein. II 406, 207 Pampilio eruca vel vermis volans id est fivaldera/zwifaltera (v. l. fivalter) Dief. P 410c Pampilio...vifalter...fyffalter - *Falter* 121. Pap. P 245b 122. palestre] palistre C 123. Sum. Hein. II 407, 212 Palistre/Palestre luctatores vel homines super leones 124. Sum. Hein. II 406, 215 Parma clipeus/clipeum, scutum (v. l. paripa) 125. Sum. Hein. II 406, 217 Paliurus herba spinosa id est hagen vel ageleia/hageleia >vel hagenbutta vel wechalter< Dief. P 406c Paliurus...ageleia, hagen 126 mago] magor B Sum. Hein. II 406, 218 Clos. II Pa 106, 1048 Papaver Magesome oder magesot Dief. P 410c s.v. Papaver Sch. 583b mǎgo...papaver - *Mohn* 127. cfr. πάρεδρος 128. parfrit] a lat. add. parafredus A Sum. Hein. II 406, 219 Paredrus/Paledrus vilis equus id est pharefrit/parefrit (v. l. parfrit) - *Paradeppferd* 129. liebart] lebart C Sum. Hein. II 407,

228	Papula ¹³⁰ , builla ¹³¹ .	241	Panus, spulo ¹³⁸ quo fila in telam portantur ¹³⁹ .
229	Patina vel patella, phanna ¹³² .	242	Palla, fasciterium idest fescetragea ¹⁴⁰ .
230	Passis crinibus, sparsis ¹³³ .	243	Papirotum, quoddam vehiculum ¹⁴¹ .
231	Passim, vulgo, publice.	244	Palile, houestadel ¹⁴² , fenale ¹⁴³ .
232	Parilis, similis, equalis.	245	Patrans, libidinosus ¹⁴⁴ .
233	Palumbes, hegetuba ¹³⁴ .	246	Palide, sacrum dee Palis ¹⁴⁵ .
234	Paritor, minister, lictor.	247	Panichium, fenich ¹⁴⁶ .
235	Paximacium, quarta pars panis ¹³⁵ vel bizzo ¹³⁶ .	248	Parsimonia, abstinencia.
236	Patulus, apertus.	249	Pessimo, affligo.
237	Patricius, senator, pater patrie, princeps.	250	Patibulum, lignum quo rei suspenduntur.
238	Paludamentum, pallium imperatoris vel ¹³⁷ militum.	251	Paulat, pavo cum clamat ¹⁴⁷ .
239	Parricidus, qui consanguineum occidit vel patrem.	252	Passus, V pedes, scrit ¹⁴⁸ .
240	Palpo -nis, cecus, a palpando.		

220 Pardus bestia varia et velocissima/multicolor id est leobart/liebart/lebart/lebarto
 Clos. II Pa 1053, 145 Sch. 539b lêbarto...ahd., mhd. lêbarte, liebarte...lêbart, liebart...Leopard 130. papula] pabula C 131. builla] bwlla A Sum. Hein. II 407,
 224 Pabulum fûter/Papula builla (*variae lectiones* Pabula, bwlla) 132. phanna] pfanna BC Sum. Hein. II 407, 225 Patina vel patella phanna - Dief. P 416c Patina...phanna - *Pfanne* 133. Sum. Hein. II 407, 226 *cfr.* Verg. *Aen.* I 480, 197 134. Dief. P 408ab Clos. II Pa 1041, 58 Palumbus Holcztube oder slagtube - *Holztaube* 135. Clos. II Pa 1071, 281 C 136. Sum. Hein. II 407, 231 Osb. *Der.* p 638, 578 Paximacium, panis succinericius Hug. *Der.* P 48, 917 Paxematia, parvuli panes qui vulgo sic vocantur Köbl. P 18 bizzo (Bissen)...buccella - *cfr.* παξάμαδιον 137. vel] *om.* C 138. spulo] spölo A spöl B Clos. II P 1047, 99 T Panus Spül - *Spule* 139. Sum. Hein. II 408, 237 Panus lignum quo fila in telam portantur/feruntur id est spûlo; >hec panucula< (*variae lectiones* spulo, spölo, spöl) 140. fescetragea] *add.* a B Sum. Hein. II 408, 238 Palla fascitergium/fasciterium id est fescetragea/fezetragea/fehchetragela Dief. 406-7 s.v. Palla 141. Clos. II Pa 1049, 112 142. Dief. P 406c - *Heustadel* 143. Sum. Hein. II 408, 241.2 Palile fenale id est houestadel 144. libidinosus] *add.* a A Sum. Hein. II 408, 241 Isid. *Etym.* IX, V 3, 374 Patratio enim est rei veneriae consummatio Hug. *Der.* P 37, 12, 912 Dicit tamen Servius quod patrare est opus venerium consummare 145. Sum. Hein. II 408, 241.1 Palide/Paule sacrum dee palis 146. Sum. Hein. II 408, 241 Panichium fenich (*v. l.* Panichium) Sch. 676b phenich, pfenich, fenich, venich, vench mhd., and. Penik stM. eine Hirsenart. Aus lat. Panicum - *Fench* (Strick. I, 346) 147. Sum. Hein. II 408, 245 148. scrit] schrit C Sum. Hein. II 408, 246 Passus .v. pedes id

253	Pero, saccus vel follis vel latum calciamentum ¹⁴⁹ .	266	Persicus, phersicböm ¹⁵⁸ .
254	Perendie, post, cras.	267	Petrosalinum, petersil ¹⁵⁹ .
255	Perdix, rebhun ¹⁵⁰ .	268	Pastinaca, moreha ¹⁶⁰ .
256	Pepo, pomum, quod in terra nascitur, erdapphel, idest pfedeme ¹⁵¹ .	269	Peta, malta vel biez ¹⁶¹ .
		270	Pediculus, lus ¹⁶² .
257	Pedica, qua pedes capiuntur idest druch ¹⁵² vel stric ¹⁵³ .	271	Pellicanus, hisigöm ¹⁶³ .
258	Peltum, scutum oblongum ¹⁵⁴ .	272	Pelex ¹⁶⁴ , gella, concubina ¹⁶⁵ .
259	Pessulum, sloz ¹⁵⁵ vel dremel ¹⁵⁶ .	273	Pellicatus, concubinatus.
260	Perpendiculum, plumbum in filo ad muros recte edificandos.	274	Persindio ¹⁶⁶ , discerno ¹⁶⁷ .
261	Penes, apud vel iuxta.	275	Periuro, periurium facio.
262	Perperam, iniuste, adverse.	276	Pervado, proterve invado.
263	Pessum, in perditionem.	277	Pertinax, obstinatus.
264	Pessundo, perdo, disperdo, adnichilo.	278	Pernix, celer, studiosus.
265	Penula, lacerna in modum cuculle, idest cugilcozza ¹⁵⁷ .	279	Perniciosus, periculosus, mortifer.
		280	Pervicax, constans, perseverans, pertinax.
		281	Pervicacia, pertinacia, perseverantia.
		282	Pelliceo, seduco, illiceo.
		283	Permulseo, blandio, delinquo.

est scritmale/schritemal/scrit (*v. l.* schrit) Clos. II Pa 1061, 209 Passus V pedes schrit - *Schritt* 149. *cfr.* pera *pro* saccus vel follis 150. Dief. P 425a - *Rebhuhn* 151. Sum. Hein. II 409, 249 Pepo > pomum in terra crescens/nascitur id est < phedema vel erdapphel (*v. l.* erdapphel) Dief. P 424a Pepo...pfedeme - *Erdapfel* 152. - *Druck* 153. Sum. Hein. II 409, 251 Pedica + qua/laqueus quo + pedes avium capiuntur > id est druch vel < stric Clos. II Pe 1076, 35 Pedica...stric - *Strunk* 154. *cfr.* pelta 155. - *Schloß* 156. Sum. Hein. II 409, 253 Pessulum > cedel vel < sloz vel dremel/grindel/henge Sch. 110a *s.v.* dremil 157. cugilcozza] chugilchozza AB Sum. Hein. II 411, 277.1 Penula lacerna in modum cucullę id est cugilcozza/cugilchozzo (*v. l.* chugilchozza) Dief. P 423c *s.v.* Penula 158. phersicböm] pfersicböm B pfersichboum C Sum. Hein. II 410, 260 Persicus phersichböm (*v. l.* phersicböm) Dief. P 429c Persicus...pfersichbom...pherseichbom - *Pfersichbaum* 159. Dief. P 432ab - *Petersilie* 160. Sum. Hein. II 410, 263 Pastinaca/moraha/morhel (*v. l.* moreha) - *Möhre* 161. Sum. Hein. II 410, 264 Peta herba malta/multa/melda/bieza (*v. l.* biez) Dief. P 431c Peta herba...bieza...malta 162. Clos. II Pe 1076, 36 - *Laus* 163. Sum. Hein. II 410, 266 Pellicanus sisegomo/hisigomo/hisigöm/hvsegomo Clos. II Pe 1078, 58 Pelicanvs Hus göm, avis 164. pelex] pellex BC 165. Sum. Hein. II 410, 267 Pelex gella concubina (*v. l.* pellex) 166. *fort. pro* perscindo 167. Sum. Hein. II 430, 03.08 Persindio discerno

284	Permulsus, blanditus.	300	Pilum, iaculum parvulum.
285	Perinde ¹⁶⁸ , admodum, valde.	301	Pilum vel pila, lignum idest stamp ¹⁷⁶ .
286	Perdus, tota die studens.	302	Pilosi, in Esaia fauni, satiri ¹⁷⁷ .
287	Pedissequa, kamerwib ¹⁶⁹ .	303	Pincerna, minister potus.
288	Peplum, amiculum, idest velamen capitis vel pectoris.	304	Pirula, extremitas narium ¹⁷⁸ .
289	Perna ¹⁷⁰ , bacho ¹⁷¹ .	305	Pinnule, latera narium.
290	Pernox, pernoctans, pervigil.	306	Pinnula, summitas auris.
291	Petulans, lasciviens.	307	Piaculum, peccatum.
292	Pecten, camp ¹⁷² .	308	Pitacium, modicum coriolum, ulec ¹⁷⁹ .
293	Pectinatus, pexus, gistralter ¹⁷³ .	309	Pisa, arweiz ¹⁸⁰ .
294	Pes, mensura XVI digitorum.	310	Pignoratus, pignore multatus.
295	Pertica, virga mensurarum decem.	311	Pinax, tabula picta vel organi capsula.
296	Penis, virile membrum.	312	Pixis -ixidis, buhsa ¹⁸¹ vel trüha ¹⁸² .
297	Pituita, caligo vel fleuma oculorum vel morbus capitis vel morbus gallinarum.	313	Picus, speht ¹⁸³ vel hehera ¹⁸⁴ .
298	Pilleus, mitra, hüt ¹⁷⁴ .	314	Pica, agelestra ¹⁸⁵ .
299	Pila, offa, balla ¹⁷⁵ .		

168. perinde] perindie BC 169. Sum. Hein. II 411, 282 Pedissequa vel pedissequus pedes matrone vel domini sequens kamerwib Clos. II Pe 1075, 31 Pedes Knecht - Knecht/Kammer/Weib/ 170. perna] perno C 171. Sum. Hein. II 411, 284 Perna tergus suis id est bacho (v. l. perno) - Bache 172. Clos. II Pe 1072, 5 Pecten Kamp - Kamm 173. gistralter] gestralter C Sum. Hein. II 412, 291 Pectinatus pexus gistralter (v. l. gestralter) 174. hüt] hör AB Sum. Hein. II 412, 296 Pilleus mitra hüt/hube (v. l. hör) 175. Dief. P 434b - cfr. s 236: stelaba 176. Dief. P 435b - Stamm 177. Is. 13, 21, 1110 sed requiescent ibi bestiae et replebuntur domus eorum draconibus, et habitabunt ibi strutiones et pilosi saltabunt ibi Sum. Hein. II 412, 300 Pilosi >in esaia< fauni, satyri 178. Isid. Etym. XI, I 48, 7 179. Sum. Hein. II 413, 307 Pitacium vel pitaciolum modicum coriolum >id est sceda/scedula< vel cleberüch/ulec >vel bletzo< Dief. P 433b Pictacium...ulec 180. Sum. Hein. II 413, 306 Pisa arweiz/areuiz Clos. II Pi 1121, 95 Pisa vel Pisum Erweiße 181. buhsa] bäh A böhsa B - Büchse 182. trüha] trāha A trōha B Sum. Hein. II 413, 311 Pixis/Pix, pixidis buhsa vel truha (variae lectiones böhsa, trüha, trōha) Dief. P 439a Pixidis...buhsa vel trucha - Trube 183. speht] speth AB - Specht 184. Sum. Hein. II 413, 312 Picus speht vel hehera (v. l. speth) Sch. 378b hēhara, hēhera ahd., mhd. hēher stf. Heher, pica glandaria - Häber 185. agelestra] agelestr AB Sum. Hein. II 413, 313 - Elster

- 315 Pinus, pinboum¹⁸⁶.
 316 Picea, forha¹⁸⁷.
 317 Pidulanea, bircha¹⁸⁸.
 318 Pirus, birebõm¹⁸⁹.
 319 Pinso, ferio, premo.
 320 Pисalis, phiesal¹⁹⁰.
 321 Pistor, panificus.
 322 Pistrinum vel pistrilla, domus
 ubi panis coquitur vel fru-
 mentum purgatur.
 323 Pilentum, quoddam vehicu-
 lum.
 324 Pitisso, frequenter spuo.
 325 Pipant, accipitres et pulli cum
 voce dant¹⁹¹.
 326 Plonpant, vultures vocem
 dantes¹⁹².
 327 Pollinctor, qui mortuos trac-
 tat et sepelit.
 328 Pons, brucca¹⁹³.
 329 Posticum¹⁹⁴, hostiolum.
 330 Pontifex, quasi pontem fa-
 ciens ad Deum.
 331 Populus, arbor foliis albis.
 332 Polenta, pulchra et subtilis fa-
 rina.
 333 Potissimum, maxime.
 334 Postliminium¹⁹⁵, post capti-
 vitatem.
 335 Ponderosus, cui humor visce-
 rum in virilia labitur¹⁹⁶.
 336 Porrum, löch¹⁹⁷.
 337 Pompatice, lascive, decore.
 338 Posthumus, post humationem
 patris natus.
 339 Poledrus, fole¹⁹⁸, iuvenis equus.
 340 Putatio, vinee precisio.
 341 Populosus, populo plenus.
 342 Populatio, depredatio.
 343 Polosus, sublimis, altus.
 344 Penitudo, penitentia.
 345 Postica, posterior pars.
 346 Postice, post tergum.
 347 Populona, Iuno, dea nuben-
 tium.
 348 Polipus, vitium naris.

186. Sum. Hein. II 413, 314 Pinus pinbõm 187. Sum. Hein. II 413, 315 Picea foraha (*v. l.* forha) - *Föhre* 188. Sum. Hein. II 413, 315.1 Dief. B 72c Pedulanea v. Betula - *Birke* 189. birebõm] birchhõn B birchun C Sum. Hein. II 413, 316 Pirus pirebõm/birebõm (*variae lectiones* birchhõn, birchun) 190. phiesal] phiesel AB Sum. Hein. II 414, 318 Pисalis/Pisale >domus que calefieri potest id est< phiesal/phisal (*v. l.* phiesel) Dief. P 437c Pисalis (idest pirale...aptum ad comburendum...factum ex piro) phisal...fiesel Clos. II Pi 98 C 1122 Pisale Pfiesel - cfr. Bosco 105, 5.1.1 191. Sum. Hein. II 414, 324 Pipant/Pitant accipitres et pulli cum vocem dant Hug. Der. P 91, 1, 943 Pipio -as, resonare, clamare accipitrum vel pul- lorum columbarum 192. Sum. Hein. II 414, 325 Pionpant/Plonpant vul- tures+vocem dantes/cum vocem dant 193. brucca] bröcca AB Sum. Hein. II 414, 327 Pons >via super aquam< brucca (*v. l.* bröcca) Dief. P 447a Pons...bruck...brock - *Brücke* 194. posticum] posticium A 195. postliminium] postliminum C 196. Sum. Hein. II 415, 331. 1 Ponderosus cui humor viscerum in virilia labitur id est holohter 197. Clos. II Po 1151, 101 - *Lauch* 198. Dief. P 444a - *Fohlen*

349	Pudoratus, verecundatus.	363	Pustula, builla vel ancweiz ²⁰⁵ .
350	Porca, ager in longitudine LXXX, in latitudine XXX.	364	Pulla, vestis nigra vel clamis.
351	Podex, posterior pars ubi ster-
cus egeritur.	365	Pullatus, nigra veste indutus.
352	Pugillo, pugnīs cedo ¹⁹⁹ .	366	Pus, sanies.
353	Pugnus vel pugillus, conglo-
bata manus.	367	Pulpitum, lecter ²⁰⁶ .
354	Pugil, pugnīs vel celestibus
pugnans ²⁰⁰ .	368	Puerpera, puerum pariens.
355	Publicanus, qui publicum
censum exigit.	369	Pubes, barba puerilis vel i-
uuentus.
356	Puls ²⁰¹ , brie ²⁰² .	370	Pubertas, adolescentia.
357	Pupilla, medium punctum
oculi.	371	Pulix, floch ²⁰⁷ .
358	Pupillus, puer orbatus.	372	Pultrinus, fūli ²⁰⁸ .
359	Pumen, os gutturis quo cibus
devoratur idest slunt ²⁰³ .	373	Pulli avium vel quadrupe-
dum ²⁰⁹ .
360	Pulpa, caro sub cute sine pin-
guedine.	374	Punctum, parvissimum et in-
divisibile signum.
361	Pobles, knierat ²⁰⁴ .	375	Punctus, quarta vel quinta
pars hore ²¹⁰ .
362	Pusio, filius, puer.	376	Puppa, toccha ²¹¹ .
		377	Purulentus, fetidus, sanie
fluens.
		378	Pubescens, crescens, nuptum
maturus ²¹² .

199. Sum. Hein. II 415, 348 CGL V 511, 56 Pugillo pugno 200. Sum. Hein. II 415, 350 Pugil pugnīs vel cestibus pugnans (v. l. celestibus) 201 puls] *a lat. scrip.* frumen A 202. Dief. P 472b - *Brei* 203. - *Schlund* 204. knierat] knirada C Sum. Hein. II 416, 358 Pobles knierada/knierado/knierad (*variae lectiones* knirada, knierat) - *Kniekehle* 205. Sum. Hein. II 416, 360 Pustula bulla/blâtra vel ancweiz (*variae lectiones* builla, bivlla) Clos. II Pu 1206, 88 Pustula Bule oder blotter Dief. 474b s.v. Pustula - *Blatter* 206. Sum. Hein. II 416, 364 Pulpitum lectar >tronus ubi supra legitur vel predicatur< (v. l. lecter) Clos. II Pu 1200, 50 Pulpitum Lese-
bang oder lettener Dief. P 472b Pulpitum...lectora 207. Sum. Hein. II 417, 372 Dief. P 471c v. Pulex - *Flob* 208. fūli] fōli AB Sum. Hein. II 417, 371 Pultrinus fulichin/fulin/fūli (v. l. fōli) - *Foblen* 209. Sum. Hein. II 417, 370 Pulli avium vel quadrupedum parvuli filii 210. Sum. Hein. II 417, 373 Pap. P 276b Punctum... in tempore quoque vel horis particula quedam ponitur 211. toccha] tocca C Sum. Hein. II 417, 377 Pupa/Puppa/Puba simulacrum puellarum id est toccha (v. l. tocca) Dief. P 473b v. Pupa: Puppa hochdeutsh toccha - *Tochter* 212. Sum. Hein. II 417, 375 Pubescens crescens, nuptiis/nuptum maturus

- 379 Puteal, locus vel statua in foro. 396 Plecta, pictura collecta et perplexa²²³.
 380 Pumilio, parvus homullus idest nanus²¹³. 397 Plagiarius vel plagiator, qui alium per fraudem seducens extra plagam vendit.
 381 Pumilius, mollis, iners²¹⁴. 398 Plana, ferrum quo planatur idest boumscabo²²⁴.
 382 Pubeda, adolescens.²¹⁵ 399 Plebeius vel psalmus, cantus secularis, cantilena²²⁵.
 383 Puniceus, rubicundus. 400 Plexus, multus²²⁶.
 384 Pulvillus, chussin²¹⁶. 401 Plaga, percussio.
 385 Pulvinar, lectus deorum. 402 Platona, lapis politus²²⁷.
 386 Pumex, pumez²¹⁷. 403 Plaga, pars mundi vel clima vel rete.
 387 Placor, placatio, letitia. 404 Pluteus, dil, tabula parietis²²⁸.
 388 Plantago, wegerich²¹⁸. 405 Prolixus, longus.
 389 Placenta, panis tenuis cum oleo vel adipe et melle, flado²¹⁹ vel bergita²²⁰. 406 Plambum, navicula²²⁹.
 390 Plaustrum, wagen²²¹. 407 Plumbate, flagella plumbea.
 391 Plostellum, parvulum plaustrum. 408 Plumbum, metallum ex argento excoctum, bli²³⁰.
 392 Planta, anterior pars pedis. 409 Proverbium, exemplum vel similitudo aliud dicens aliud significans.
 393 Planta, plantatio.
 394 Pluris, maioris pretii.
 395 Plumarium, opus in modum plumarum variatum²²².

213. nanus] navis BC 214. Sum. Hein. II 417, 379 215. Sum. Hein. II 417, 380 216. chussin] cussin C Sum. Hein. II 417, 382 Pulvillus chussin/chussi/ chvselin (*v. l.* cussin) Dief. P 472c Puluillus hochdeutsch chussi...cussen - *Kissen* 217. Dief. P 473a Sch. 689a pumiz ahd...aus lat. pûmex 218. - *Wegerich* 219. - *Fladen* 220. Sum. Hein. II 418, 386 Dief. 439b Placenta...be-, pa-rgita 221 Clos. II Pl 1131, 43 222. Sum. Hein. II 418, 391.1 Pap. P 254b Plumario opere in modum plumarum 223. Sum. Hein. II 418, 392 Plecta pictura colligata/collecta et perplexa (*v. l.* collecta) 224. Sum. Hein. II 418, 395 Plana ferrum quo planatur lignum id est scaba/scabo/bömscabo Sch. 81b *s. v.* boumschabe 225. Sum. Hein. II 418, 396 226. Sum. Hein. II 418, 397 Plexus multatus/multus 227. Sum. Hein. II 418, 398.1 Platona/Platoma lapis politus >id est platta< Du Cange *s. v.* Platonae, Platoniae, Platuniae, dicta marmora in tabulas dissecta et Gr. πλατύνιον ut videtur 228. Sum. Hein. II 418, 400 Pluteus tabula parietis >id est< dil/dilo Clos. II Pl 1135, 74 Pluteus Bret oder tile - *Brett, Diele* 229. Sum. Hein. II 419, 401 Plambum/Plamplum/Plambum vel blamplum navicula 230. Sum. Hein. II 419, 403 Plumbum metallum de argento coctum/excoctum/cocto/excocto >id est< bli - *Blei*

- 410 Prima fronte, ab initio. 432 Prestolor, expecto.
 411 Precox uva, que cito maturescit. 433 Promoveo, ad honorem elevo.
 412 Procax, contentiosus verborum. 434 Proscriptus, damnatus.
 413 Procerus, longus. 435 Primas, primus vel summus.
 414 Protoriola, cellaria in navi ubi
 mercimonia servantur²³¹. 436 Profligo, persequor vel dissipo.
 415 Proceres, domini, seniores. 437 Predecessor, antecessor.
 416 Propino, potum do. 438 Prestatio, tributum vel le-
 hen²³⁶.
 417 Promulgo, profero, diffamo. 439 Prerogativa, excellentia.
 418 Prostituo, scortandum sta-
 tuo²³². 440 Preditus, ornatus, elevatus.
 419 Prostibulum, lupanar. 441 Processor, superior, excelsus.
 420 Protelo, prolongo. 442 Prosapia, progenies.
 421 Protelatio, prolongatio²³³. 443 Profusus, dissipator.
 422 Pronubus, pronuba, qui nuptiis
 intersunt et eas disponunt. 444 Prestigium, incantatio magica.
 423 Prinus, pflumboum²³⁴. 445 Prurigo, iöcchido²³⁷.
 424 Proturbo vel propello, expello. 446 Prefoco, strangulo.
 425 Prelum, lignum quo uve pre-
 muntur. 447 Propagans, dilatans, fructifi-
 cans.
 426 Prodigium, miraculum, pre-
 sagium, monstrum. 448 Promunctorium, rupis vel
 collis preminens in mare.
 427 Privilegium, lex privata, non
 publica. 449 Pretexta, pallium quo pueri
 nobiles usque ad duodecim
 annos usi sunt.
 428 Privignus, stiefsun²³⁵. 450 Primipilus, primus signifer.
 429 Proavus, pater avi. 451 Primipilaris, de ordine primi-
 pilorum.
 430 Pronepos, filius nepotis. 452 Preclivis, valde gloriosus²³⁸.
 431 Preruptus, preceps, nimium
 declivus. 453 Proletarius, augende proli in-
 serviens.

231. Sum. Hein. II 419, 411 Pretoriola cellaria in navi ubi mercimonia servantur
 (v. l. protoriola) 232. Sum. Hein. II 419, 415 Prostituo + ad scortum/scortandum
 statuo 233. Sum. Hein. II 419, 419 234. Sum. Hein. II 420, 421 Prinus/Prignus
 pflumbörm/prhumbörm - *Pflaumenbaum* 235. stiefsun] stiefsun B Sum. Hein. II
 420, 426 Privignus filiaster id est stiufsun/stiufchint (v. l. stiefsun) Clos. II Pr 1173,
 120 Privignus stiefsun - *Stiefsohn* 236. Clos. II Pr 1166, 74 237. Sum. Hein. II
 421, 443.1 Prurigo >uredo cutis id est < iuchido (v. l. iöcchido) - *Jucken* 238. Pap.
 P 262a

454	Primores, primates, principes.	459	Prestes, genus vel angelus, custos hominum.
455	Prora, anterior ²³⁹ pars navis, grans ²⁴⁰ .	460	Proluo, tinguo, madefacio.
456	Prediatu, dives vel ditatu.	461	Prosegmina, partes corporis abscise ²⁴¹ .
457	Proportio, comparatio, collatio.	462	Precanu, ante tempu canu.
458	Prepetes, aves gestu et volatu augurium dantes.	463	Portunu, Neptunu, deus portuum.

239. anterior] anteriorum C 240. Dief. P 466c Sch. 348b grans, crans... Schiffschnabel, prora 241. Sum. Hein. II 422, 462 Presegmina partes corporis abscise (v. l. Prosegmina)

Derivationes^[1].

P I

¹**PARIO** -ris peperi partum vel paritum neutrum, a quo ²**partus** -tus tui, quod componitur parturiens^[2] idest per partum means et a supino partu, addita rio, fit ³**parturio** meditativum et pario componitur ⁴**operio** -is vi operatum, a quo ⁵**operculum** et ⁶**operimentum** et ⁷**opertorium** -rii et componitur ⁸**aperio** activum, ⁹**comperio**, ¹⁰**reperio**, ¹¹**experio** -ris, a quo ¹²**experimentum**, ¹³**operior** -ris, quod preteritum caret, ¹⁴**comperior** -ris.

P II

¹**PRIDEM**^[3] adverbium qualitatis et ponitur pro positivo et dicimus pridem ²**prior**, ³**primus**; a priore ⁴**prioratus** -tus -tui, a primo nomine ⁵**primum**, a quo ⁶**permultum**, ambo adverbia. Item a primo nomine ⁷**primo**, ⁸**primitus**, ⁹**prime** adverbia et prime componitur ¹⁰**adprime**. Item a primo ¹¹**primitie** -arum plurale et ¹²**primordium** -ii et ¹³**primitivus** -a -um et ¹⁴**primas** -tis, a quo ¹⁵**primatus** -tus -tui et primus componitur ¹⁶**princeps** idest primum capiens, a quo ¹⁷**principium** -pii, ¹⁸**principalis** -le, ¹⁹**litas**, ²⁰**liter** et ²¹**principior** -ris, componitur etiam ²²**primevus** ex primo et evo et ²³**primipulus**^[4] et ²⁴**primitius** idest qui primum cereum portat. Item a primo ²⁵**pri<s>cus** -a -um^[5] et ²⁶**pristinus** -a -um.

P III

¹**PES** -dis, a quo ²**pediculus** eo quod minimos habet pedes, a quo ³**pediculosus** -a -um. Item a pede hic et hec ⁴**pedes** -tis et ⁵**pedestris** -tre et ⁶**pedor** -ris idest fetor pedum et ⁷**pedalis**, quod componitur ⁸**bipedalis**. Item a pede ⁹**pedica** -ce idest capiens pedes^[6] et pedica [ce et] componitur ¹⁰**expedio** -dis, ¹¹**impedio**. Item a pede ¹²**podagra** et ¹³**pedana** -e idest in-

[1] derivationes] *om.* AB [2] parturiens] paturiens C [3] pridem] ridem A [4] Clos. II Pr 101, 1170 Primipulus Primus astatus, scilicet venre [5] priscus -a -um] *add.* ita in exemplari inveni, a primo primus -a -um AB [6] pedem] pede B

firmitas pedum et componitur ¹⁴pedetentim adverbium et ¹⁵pessum, quod componitur ¹⁶pessundo -das -dedi idest sub pedibus do et pes componitur ¹⁷bipes, ¹⁸tripes, ¹⁹quadrupes, ²⁰semipes, ²¹cornipes, ²²exipes, ²³compes et cetera et ²⁴repedo -as idest retraho pedem et ²⁵subpedito -as.

P IV

¹PLEO ples, quod non est in usu, inde ²plenius -nior -simus, a quo ³plenitudo, ⁴plenarius -a -um, ⁵plenarie et componitur ⁶repleo, ⁷expleo, ⁸compleo, ⁹suppleo, ¹⁰impleo, quod componitur ¹¹adimpleo.

P V

¹PARTIOR -tiris deponens, inde ²pars -tis, a quo ³particula -e et ⁴particularis -re, ⁵riter, ⁶partim adverbia et componitur pars^[7] ⁷expers et ⁸particeps idest partem capiens, a quo ⁹participium, ¹⁰participalis, ¹¹participo -as neutrum. Item a partior ¹²partitus -a -um, quod componitur ¹³bipartitus -a -um, ¹⁴tripartitus -a -um, ¹⁵quadripartitus et partior componitur ¹⁶impertior -tiris, ¹⁷impertio -tis. Terentius in Eunuchio 'Parmemonem summum suum plurima impertit salute Gnato'^[8].

P VI

¹PARVUS, ²minor, ³minimus et a parvo ⁴parvitas -tis et ⁵pusillus -li, a quo componitur ⁶pusillanimus, inde ⁷pusillanimitas, ⁸nimiter adverbium. Item a parvo ⁹parvulus -a -um et a minor ¹⁰minusculus -a -um et ¹¹minoro -as activum et a minimo ¹²minimum adverbium et parvus componitur ¹³parvipendo -dis. Item a parvo per sincopam ¹⁴parvum adverbium, a quo ¹⁵parumper.

P VII

¹PAUCUS -a -um, a quo ²paucitas -tis et ⁴pauculus.

P VIII

¹PAULUS -a -um, inde ²paululus, a quo ³paulum et ⁴paulo et ⁵paululum adverbia. Item a nomine quod est paulus ⁶pauxillus -a -um^[9], ⁷pauxillum et ⁸paulisper adverbia et [paululum], ⁹paulatim.

[7] pars] *om.* C
inpertit Gnatho

[8] Ter. *Eun.* 270, 124 plurima salute Parmenonem summum suum
[9] -um] *om.* AB

P IX

¹PULLUS -a -um, a quo ²pupillus -a -um.

P X

¹PUGNUS -ni, a quo ²pugil per apocopen^[10] et ³pugillaris et a pugile ⁴pugillatorius -a -um. Item a pugno ⁵pugna -e, a quo ⁶pugno -as neutrum, quod componitur ⁷expugno, inde ⁸expugnabilis, quod componitur ⁹inexpugnabilis, ¹⁰repugno, ¹¹obpugno, ¹²inpugno, ¹³propugno, a quo ¹⁴propugnabilis.

P XI

¹PATIR^[11] Grece, Latine dicitur ²pater et a patre ³paternus -a -um, a quo ⁴paternitas. Item a patre ⁵patruus, a quo ⁶patruelis, ⁷paterculus, ⁸patrimonium, ⁹patronus, a quo ¹⁰patrocinator, inde ¹¹patrocinium. Item a patre ¹²patronomicus -a -um et ¹³patricius et ¹⁴patrisso et ¹⁵patro -as, quod componitur ¹⁶impetro, ¹⁷perpetro et pater componitur ¹⁸conpater et ¹⁹patricida, a quo ²⁰parricidium et ²¹patriarcha idest princeps patrum.

P XII

¹PARCO -cis peperci vel parsi et caret supinis, a quo ²parcus, ³Parca, inde ⁴parcitas, ⁵parce -cius et componitur parcus ⁶perparcus, ⁷perparce et a preterito parsi ⁸parsimonia.

P XIII

¹PETO -tis -tii vel -tivi -titum -tu activum, inde ²petitor, ³petitio et ⁴petulcus -a -um idest lascivus et componitur peto ⁵appeto, a quo ⁶appetit -tus -tui, ⁷repeto, ⁸expeto, ⁹competo, a quo ¹⁰conpes^[12] -tis secundum antiquos, sed e mutata in o, fit ¹¹compos idest simul potens. Item peto componitur ¹²impeto, a quo ¹³impetus -tus -tui.

P XIV

¹PASCO -cis pavi pastum activum, inde ²pastor, a quo ³pastoralis et ⁴pastorius. Item a pasco ⁵pastus -tus -tui, a quo ⁶pastellum -li et ⁷patulus et ⁸panis -nis, a quo ⁹panitarius. Item a pasco ¹⁰pabulum -li et hec ¹¹pascua horum pascuorum et hec ¹²pascua -e et componitur pasco ¹³depasco.

[10] apocopen] apocapen A

[11] patir] partir BC

[12] conpes] conpezs A

P XV

¹PINGO -gis -xi pictum, a quo ²pictura -e, ³pictor et componitur ⁴depingo.

P XVI

¹PUER -ri, a quo ²puellus -li et ³puerulus et a puero ⁴puera -e, a quo ⁵puella -e^[13], ⁶puellaris. Item a puero ⁷pueritia -e et ⁸puerilis -le, ⁹liter et componitur ¹⁰puerpera idest pariens puerum et dicitur secundum quosdam puer a puritate.

P XVII

¹PURUS -rior -simus, a quo ²puritas, ³re -rius -sime et componitur ⁴purgo -as activum idest purum ago, a quo ⁵purgator et ⁶purgatorius -a -um, ⁷purgamen -nis et componitur ⁸expurgo. Item purus componitur ⁹impurus et ¹⁰purifico -cas.

P XVIII

¹PAREO -es -ui neutrum et caret supinis, inde ²par omnis generis, a quo ³paritas -tis, ⁴pariter adverbium et ⁵parilis -le et par componitur ⁶impar, ⁷compar, ⁸dispar, ⁹separ idest seorsum a pari, componitur etiam ¹⁰parricida^[14] idest parem cedens^[15], a quo ¹¹parricidium^[16] et pareo componitur ¹²appareo, inde ¹³apparitio.

P XIX

¹PIUS -a -um dicimus magis pius, a quo ²pietas et ³pie piissime et ⁴prio -as -vi eo quod ad pios pertineat, a quo ⁵piaculum et pio componitur ⁶expio. Item pius componitur ⁷impius, magis impius, impiissimus, a quo ⁸impietas.

P XX

¹POSCO -cis, poposci activum et caret supinis et ²deposco per compositionem et regit duos accusativos, dicimus enim 'posco te cappam'.

[13] -e] *om.* A [14] parricida] paricida AB [15] Hug. *Der.* P 22, 10, 903-4 Parricida...componitur a patre vel a pari vel a patria, scilicet qui occidit patrem vel parem, vel patriam prodidit [16] parricidium] parcidium A

P XXI

¹POSTULO -as activum et eodem modo regit duos accusativos ut 'postulo te cappam'.

P XXII

¹PARO -as neutrum, inde ²paratus -tior -simus. Ovidius in V 'et, quia nuda fui, sum visa paratior illi'^[17]. Item a paro ³paratus -tus -tui et componitur ⁴apparo, inde ⁵apparatus -tus -tui, ⁶reparo, ⁷comparo, a quo ⁸comparativus -a -um.

P XXIII

¹PREMO -is pressi -sum, inde ²pressura -e, ³pressor, -⁴sio et componitur ⁵reprimō, ⁶comprimō, ⁷obprimō.

P XXIV

¹PONO -is posui activum, inde ²positor -ris, -³sitio, ⁴positivus -a -um et componitur ⁵appono, ⁶expono, ⁷repono, ⁸propono, ⁹compono, a quo ¹⁰compositor, -¹¹tio et ¹²appropono, ¹³propositivus .

P XXV

¹PINSO -sis -sui pistum neutrum, inde ²pistor et ³pistrinum et ⁴pillum et a supino pistu, u in o, fit ⁵pisto -as.

P XXVI

¹PUDET defectivum, inde ²pudor -ris, ³pudibundus -a -um, ⁴pudicus -a -um, a quo ⁵pudicitia -e et ⁶pudice adverbium et componitur ⁷impudicus, ⁸impudicitia.

P XXVII

¹PUTREO -tres defectivum, inde ²putris -tre, ³putredo -nis, ⁴putridus -a -um et a secunda persona putres, quod non est in usu, addita co, fit ⁵putresco et putret componitur ⁶computret.

P XXVIII

¹PATEO -es -tui neutrum et caret supinis, inde ²patulus -a -um et

[17] Ov. Met. V 603, 12

³passus -a -um, a quo ⁴passus -sus -sui et ⁵passim adverbium. Item a pateo ⁶patesco.

P XXIX

¹PIGET defectivum, inde ²piger -rior -rimus, a quo ³pigritia et ⁴pi-gror -ris et componitur piger ⁵impiger.

P XXX

¹PALLEO -es -lui neutrum, inde ²pallor -ris et ³pallidus -dior -simus, ⁴de -dius -sime et a palleo ⁵pallesco.

P XXXI

¹PATIOR -teris -sus sum deponens, inde ²passio -nis et ³passivus -a -um et ⁴passibilis -le, a quo ⁵passibilitas, ⁶liter adverbium. Item a patior ⁷patibulum et a pateo secundum quosdam ⁸pax -cis, a quo ⁹pacalis^[18] -le et ¹⁰paco -as activum et pax componitur ¹¹pacifer et ¹²pacificus -a -um, a quo ¹³pacifico -as. Item a patior ¹⁴patiens -tior -simus, a quo ¹⁵patientia et patior componitur ¹⁶perpetior, ¹⁷compatior. Item a patior ¹⁸patiscus.

P XXXII

¹PROPE adverbium locale et ponitur pro positivo et dicimus prope ²propior ³proximus, a quo ⁴proximitas et componitur ⁵adproximo -as et est neutrum et a propiore ⁶adproprio -as neutrum et a prope ⁷propinquus -a -um, inde ⁸propinquitas et componitur ⁹adpropinquo -as neutrum.

P XXXIII

¹PENDEO -es pependi pessum neutrum et ²pendo pendis preteritum^[19] pependi activum pensum; et hec duo diversas habent significationes, scilicet 'pendeo suspensus et^[20] pendo dum sublevo pondus'^[21]. A pendeo ³pensilis, ⁴pendulus -a -um et pendo componitur ⁵suspendo idest sursum pendo, a quo ⁶suspendium. Item pendo ponitur pro solvo, quod componitur ⁷impendo^[22], a quo ⁸impensa -e et ⁹rependo.

[18] pacalis] pacabilis C [19] preteritum] om. BC [20] et] om. A [21] Eber. Graec. XIX 21, 181 Pendeo suspensus, pendo dum sublevo pondus [22] impendo] ampendo A

P XXXIV

¹PENITET defectivum, inde ²penitens omnis generis, a quo ³penitentia, ⁴penitentialis^[23] et componitur ⁵inpenitens. Item a penitet ⁶penitudo.

P XXXV

¹PLORO -as neutrum, inde ²ploratus -tus -tui et ³plorabilis, quod^[24] componitur ⁴explorabilis et ploro componitur ⁵imploro, ⁶exploro.

P XXXVI

¹PSALLO -lis psalli neutrum et caret supinis, inde ²psalteria^[25] -e, ³psalterium -rii, ⁴psalmus, a quo ⁵psalmista, ⁶psalmodia.

P XXXVII

¹PLACEO -es -cui neutrum, inde ²placenta -e et ³placitum -ti, a quo ⁴placito -as neutrum. Item a placeo ⁵placidus -dior -simus, -⁶de -dus me et placeo componitur ⁷displaceo, ⁸perplaceo, ⁹complaceo.

P XXXVIII

¹PANGO -gis pegi vel pepigi pactum neutrum, quod componitur ²compingo compegi compactum, a quo ³compages -gis, ⁴compago -nis. Componitur etiam ⁵inpingo inpegi incompactum.

P XXXIX

¹PANDO -dis pansi -sum, inde ²pandus -a -um, quod componitur ³repandus et pando componitur ⁴repando, ⁵expando.

P XL

¹PACISCOR -ris pactus sum vel pepigi defectivum, inde ²pactio -nis et ³pactum -ti.

P XLI

¹POLLICEOR -ris -citus sum -citum, a quo ²pollicitor -citum -ti.

P XLII

¹PROMO -is prompsi promptum activum, inde ²promptus -tior -simus

[23] penitentialis] penitialis C [24] quod] plorabilis ploro neutrum quod A [25] psalteria] spsaltria C

et ³promptus -tus -tui et ⁴promptuarium et componitur ⁵expromo, ⁶depromo.

P XLIII

¹PROBO -as activum, inde ²probus -bior -simus, -³be vel -⁴biter bius -sime, ⁵probitas -tis et componitur probus ⁶inprobus, ⁷inprobitas, ⁸reprobus idest retro a probitate. Item a probo ⁹probativus -a -um et ¹⁰probabilis -le, quod componitur ¹¹inprobabilis et probo componitur ¹²approbo, ¹³reprobo, ¹⁴comprobo.

P XLIV

¹PIGNUS -noris, a quo ²pignoro -as, quod componitur ³obpignero.

P XLV

¹PONDUS -ris, inde ²ponderosus -a -um et ³pondero -as activum, quod componitur ⁴prepondo -as.

P XLVI

¹PUTO -as neutrum, inde ²putamen -nis et componitur ³amputo, ⁴reputo, ⁵computo, ⁶imputo.

P XLVII

¹PELLO -lis pepuli pulsum activum, a quo ²pulsor -ris et ³pulsio et ⁴pessulum et ⁵pulsus -sus -sui et a supino pulsu, u in o, fit ⁶pulso -as activum, secundum antiquos ⁷pulto -as. Terentius 'luciscit iam. Cesso pultare ostium vicini'^[26] et pello componitur ⁸appello appuli apulsum, ⁹repello, a quo ¹⁰repulsa -e, ¹¹inpello, ¹²compello, ¹³depello et cetera.

P XLVIII

¹PRAVUS -a -um -vior -simus, ²prave -vius -me, ³pravitas -tis et componitur ⁴depravo -as neutrum.

P XLIX

¹PLASMO activum, a quo ²plasma -tis et per sincopam ³plastus -a -um, quod componitur ⁴prothoplastus.

[26] Ter. *Heaut.* 410-1, 76 Luciscit hoc iam. Cesso pultare ostium/ vicini

P L

¹PRELIUM -lii, inde ²prelior -aris.

P LI

¹PAVEO -es neutrum, inde ²pavor -ris, ³pavidus -dior -simus, quod componitur ⁴inpavidus. Item a paveo ⁵pavesco -cis, quod componitur ⁶expavesco et paveo ⁷expaveo, ⁸pavefacio.

P LII

¹PRETIUM -tii, a quo ²pretiosus -a -um -sior -simus, ³pretiose -sius -me, ⁴pretiositas et componitur ⁵appretior -aris commune.

P LIII

¹PRECOR -aris deponens, inde ²precarium -ii et ³precario adverbium qualitatis. Unde Terentius in Eunuchō 'vel vi vel clam vel precario, fac eam mihi tradas'^[27]. Item a precor preci, precem, prece et plurali nominativo he ⁴preces. Item a precor ⁵precabilis et componitur ⁶deprecor, ⁷inprecor, ⁸comprecor.

P LIV

¹PINGUIS -guior -simus, a quo ²pinguedo -nis et componitur ³inpinguo activum et ⁴pinguefacio et ⁵pingueo -es, quod non est in usu, a quo ⁶pinguesco.

P LV

¹PRESULO -as neutrum, a quo per apocopen ²presul, a quo ³presulatus -tus -tui.

P LVI

¹PREDOR -aris deponens, inde ²preda -e, a quo ³predabundus -a -um, ⁴predo -nis et predor componitur ⁵depredor.

P LVII

¹POTO -as neutrum, a quo ²potus -tus -tui, ³poculum et ⁴potus -a -um per sincopam ab eo quod est potatus. Item a potō ⁵potisso desiderativum vel frequentativum.

[27] Ter. *Eun.* 3.19-20, 128 vel vi vel clam vel precario/ fac tradas: mea nil refert (*v. l.* eam)

P LVIII

¹PONS pontis, inde componitur ²pontifex, a quo ³pontificatus -tus -ui et ⁴pontificalis et ⁵pontificium.

P LIX

¹POST prepositio et ponitur pro positivo et dicimus post^[28] ²posterior^[29], ³postremus, inde ⁴postremo adverbium et ⁵posterus -a -um, a quo ⁶posteritas; et posterus componitur ⁷preposterus et post componitur ⁸postpono, ⁹posthumus.

. P LX

¹PRANDEO -es -sus sum neutrum passivum, inde ²prandium.

P LXI

¹PRENDO -is -didi -sum activum, a quo ²prenso -as et preno componitur ³apprehendo, ⁴comprehendo^[30], ⁵reprehendo, inde ⁶reprehensor, -⁷bilis, -⁸sorius.

P LXII

¹PISCOR -ris deponens, inde ²piscis, a quo ³pisciculus. Item a piscor ⁴piscens^[31]. Iuvenalis in primo 'tunc Piscens accipe dixit'^[32] et a pisce ⁵piscosus -a -um et ⁶piscina -e.

P LXIII

¹PECCO -as neutrum, inde ²peccamen -nis, ³peccatum, -⁴tor, -⁵trix.

P LXIV

¹PLICO -as neutrum et caret supinis, a quo ²plica -e, quod componitur ³simplex idest sine plica, a quo ⁴simplicitas, -⁵citer. Componitur etiam plica ⁶duplex, ⁷triplex, ⁸quadruplex^[33] et sciendum est quod quando plico componitur ex prepositionibus facit preteritum in -cui; quando vero ex nomine, in -avi, ⁹explico -cui, ¹⁰replico -cui, ¹¹complico -cui, ¹²duplico cavi, ¹³triplico -avi. Item a plico componitur ¹⁴explicit defectivum.

[28] post] *bis scrip.* C [29] posterior] *bis scrip.* C [30] comprehendo] *om.* A [31] Hug. *Der.* P 35, 18, 909 Item a piscis hic et hec et hoc piscens, idest piscans vel piscator, nomen indeclinabile [32] Iuv. IV 65, 41 tum Picens, 'accipe', dixit [33] quadruplex] quodrupec C

P LXV

¹PRESTOLOR -ris idest expecto, deponens, a quo verbalia.

P LXVI

¹PARAGORIZO^[34] -zas -vi -zatum activum idest mulceo vel mitigo.

P LXVII

¹PAUPER omnis generis, secundum antiquos facit femininum paupera. Plautus in Vidularia 'paupera hec res est'^[35] et comparatur pauper -rior -rimus, a quo ²paupertas, ³pauperies -ei [et pauperimus -a -um].

P LXVIII

¹PROVULGO -as idest manifesto, neutrum.

P LXIX

¹PENUM -ni. Terentius in Eunuchio 'omne penum patris ad te conferebam'^[36]: dicitur enim hoc ²pen<u>s -oris et hic ³penus -nus -nui et hoc ⁴penu indeclinabile, a quo ⁵penuria.

P LXX

¹PLANGO -is -xi neutrum, inde ²plactus -tus -tui.

P LXXI

¹PUNGO -is pupugi vel punxi punctum activum, a quo ²punctum -ti et ³punctus -ti et pongo componitur ⁴compungo.

P LXXII

¹POTIS et hoc pote -tior -simus, a quo ²potissimum et pote quod componitur ³utpote. Unde Persius 'quod pote? Dicam vis? Nugaris, cum tibi, calve'^[37]; pote possint pro possibile. Item potis componitur ⁴possum idest potis sum, a quo ⁵potens potentis^[38] -tior -simus, ⁶tenter, ⁷potentia -e, ⁸potentialis -le, ⁹liter, ¹⁰potentatus -tus -tui, ¹¹potestas. Item a possum ¹²possibilis -le, quod componitur ¹³impossibilis, a quo ¹⁴impossibilitas, ¹⁵liter. Item potens componitur ¹⁶inpotens, ¹⁷prepotens et cetera.

[34] *φρ. παρηγορέω* [35] Plaut. *Vid. fr.* III 171 [36] Ter. *Eun.* 310, 127 ad te patri' penum omnem congerebam [37] Pers. I 56, 12 Quid pote? Vis dicam? Nugaris, cum tibi, calve [38] potentis] *om. AB*

P LXXIII

¹PLEBS -bis et secundum antiquos ²plebes -bis. Lucanus in VI 'vulgus alunt: nescit plebes ieiuna^[39] timere'^[40], a quo ³plebeius -a -um et componitur ⁴plebescitum -i iudicium plebis, ⁵plebanus.

P LXXIV

¹PUNIO -nis -nivi -nitum, a quo ²punitus -a -um, quod componitur ³inpunitus, a quo ⁴impunitas cuius penultima corripitur causa differentie. Item a punio componitur ⁵inpune adverbium.

· P LXXV

¹PREVARICO -as neutrum idest destruo, a quo ²prevaricabilis -le, ³tor, ⁴tio.

P LXXVI

¹PALPO -as activum, inde hic ²palpo -nis, ³palpabilis -le et a supino palpatu, a in i et u in o, fit ⁴palpito -as.

P LXXVII

¹PRUDENS -tior -simus, ²denter -tius -me, ³prudentia et componitur ⁴imprudens, ⁵inprudentia, ⁶denter.

P LXXVIII

¹PRURIO -ris -rivi neutrum, inde ²prurigo -nis, a quo ³pruriginosus -a -um.

P LXXIX

¹PILUS -li, inde ²pilosus -a -um et hoc ³pilleum -lei et hec ⁴pila eo quod de pilo fiat et pilus componitur ⁵pilufex, ⁶capillus idest capitis pilus, ⁷expilo -as activum.

P LXXX

¹PILUM -li idest iaculum, quod componitur ²primipilus idest qui primum pilum portat.

P LXXXI

¹**POLIO** -lis -livi -litum activum, a quo ²**polimitus**^[41] -a -um et ³**polimentum** et componitur ⁴**expolio**.

P LXXXII

¹**POLLUO** -is -lui -lutum activum, inde ²**pollutus** -a -um, quod componitur ³**inpollutus**.

P LXXXIII

¹**POLLUCEO** -es -luxi idest dono -as neutrum et caret supinis.

P LXXXIV

¹**PULCHER** -chrior -rimus, a quo ²**pulchritudo** -nis et componitur ³**perpulcher** idest valde pulcher, a quo ⁴**perpulchre** adverbium.

P LXXXV

¹**PESTIS** -tis, a quo ²**pestilens** omnis generis, a quo ³**pestilentia** et componitur ⁴**pestifer** -a -um.

P LXXXVI

¹**PELLIS** -lis, a quo ²**pellitus** -a -um, ³**pellicula** -e et componitur ⁴**pel-liparius** idest qui pelles parat.

P LXXXVII

¹**PROTERVUS** -vior -simus, a quo ²**protervitas** et ³**protervio**^[42] -is neutrum.

P LXXXVIII

¹**PENITUS**, quod ponitur pro positivo et dicimus penitus penitior, penitissimus.

P LXXXIX

¹**PENETRO** -as activum, a quo ²**penetrabilis**, quod componitur ³**inpenetrabilis** -bile, -⁴**liter**^[43].

[42] protervio] protervo AB [43] -liter] -lis AB

P XC

¹**PETASUS** idest baconus^[44], a quo ²**petasunculus** -li.

P XCI

¹**PURPURA** -e, a quo ²**purpureus** -a -um et ³**purpuro** -as neutrum.

P XCII

¹**PULPA** -e idest caro ita^[45] mollis, inde ²**pulpamentum** vel secundum quosdam a pulte.

. P XCIII

¹**PALEA** -e, a quo ²**paleare** et ³**palilium** idest paler.

P XCIV

¹**PUBES** -bis, inde ²**puberes** -rum, quod in plurali tantum declinatur et pubes componitur ³**inpubis** -be^[46].

P XCV

¹**PROPINO** idest potum do, neutrum.

P XCVI

¹**PARAPSIS** -sidis idest scutella, inde secundum quosdam componitur ²**parasitus** idest in^[47] parapside situs et a parasito ³**parasiaster** diminutivum^[48].

P XCVII

¹**PALAM** prepositio, a quo hic et hec^[49] et hoc ²**palans** idest vagans et a palam componitur ³**propalo** -as idest manifesto.

P XCVIII

¹**PROPAGO** -as idest extendo, inde hec ²**propago** -nis.

P XCIX

¹**PUPULA** -e, inde ²**pupilla** -e.

[44] Hug. Der. P 73, 5, 933 hic petaso -nis idest perna porci, scilicet baconus [45] ita] om. AB [46] -be] -bi A [47] parasitus...in] om. A [48] Osb. Der. P XLVI 6, 523 hic parasitulus .i. parvus lecor, quod etiam hic parasitaster invenitur [49] hec] om. A

P C

¹PLUO -is neutrum, inde ²pluvia -e et ³pluvialis et componitur ⁴inpluvium.

P CI

¹PORTUS -tus -tui, a quo ²portuosus -a -um et ³portitor et componitur portus ⁴angiportus idest angustus portus vel hoc ⁵angiportum.

P CII

¹PRE prepositio, a quo ²preterea.

P CIII

¹PLODO -dis -didi plosum, quod componitur ²subplodo, ³complodo.

P CIV

¹PLAUDO -dis -didi vel -si plausum neutrum, a quo ²plausus -sus -sui.

P CV

¹PREHENDO -dis, quod non est in usus. Unde Ovidius metamorfoseon in VII 'nec cepit loqui dextramque prehendit'^[50] et componitur ²apprehendo, ³reprehendo, inde ⁴reprehensor, ⁵reprehensorius, ⁶reprehensivus, ⁷bilis, ⁸irreprehensibilis, ⁹comprehendo -dis.

P CVI

¹PIR Grece, ignis Latine, a quo hec ²pira idest rogos et hic ³pirata idest marinus <latro>^[51] qui ideo pirata dicitur, quia pir idest ignem differt et cum eo pugnat et a pirata ⁴piraticus -a -um.

P CVII

¹PINNA -e idest altitudo, inde ²pinnaculum hic et hec ³perpes -tis, a quo ⁴perpetim adverbium et ⁵perpetuus -a -um, a quo ⁶perpetualis, ⁷liter.

[50] Ov. *Met.* VII 89, 149 ut vero coepitque loqui dextramque prehendit [51] latro] locus x cfr. Osb. *Der.* P XXIX 7, 511 Item a pir hic pirata -te idest nauticus latro eo quod semper ignem ferat in navi

P CVIII

¹POETA -e, a quo ²poesis et ³poema -tis, ⁴poeticus -a -um et ⁵poetria et hic et hec ⁶poetrida -e.

P CIX

¹PALMA -e, inde ²palmarium et ³palmatorium.

P CX

¹PROPITIUS -a -um, a quo ²propitior -ris deponens, inde ³propitiabilis -le.

P CXI

¹PROSPERUS -a -um, inde ²prosperitas et ³prosperor -ris deponens.

P CXII

¹PANNUS -ni, a quo ²panniculus et ³pannosus -a -um et ⁴pannucius -a -um, idem quod pannosus.

P CXIII

¹POLUS -li, a quo ²policus -a -um idest celestis.

1	Questus, cum diptongum luctum, sine diptongo querimonia.	13	Quadruplasdie, idest quarta pars diei ⁸ .
2	Questio, cum diptongo inquisitio vel interrogatio, sine diptongo querimonia.	14	Quincunx, V uncie.
3	Querulus, lamentanti similis.	15	Quintilis, iulius mensis.
4	Querimonia, querula lamentatio.	16	Quinquagenarius, qui L milites sub se habet.
5	Questus, census, quesitor.	17	Quinio, V in tessura ⁹ signati ¹⁰ .
6	Quisquilia ¹ , frumenti purgatio, spruer ² .	18	Quinquatria, V festa dies in honore Minerve.
7	Qualus, corb ³ , cophinus ⁴ .	19	Quimas, arabice quinarium ¹¹ .
8	Quacaria, avis in segete, wahtela ⁵ .	20	Quiris, hasta.
9	Quiritant, vermes cum voces dant ⁶ .	21	Quiritis, dea pugnantium.
10	Quiritatus, vox vermium ⁷ .	22	Quirites, Romani.
11	Quadrans, quarta pars cuiusque rei.	23	Quirinus, Romulus.
12	Quaternio, qui quattuor milites sub se habet.	24	Quasso, concutio.
		25	Quorsum, ad quid vel ad quam partem.
		26	Quatenus, quam longe quousque vel qualiter.
		27	Quatinus, ut.
		28	Quercus, eich ¹² .
		29	Quernus, eichiner ¹³ .

1. quisquilia] quisquila C 2. Sum. Hein. II 435, 8 Quisquilia frumenti purgamenta/purgatio id est spruwir/sprv (*variae lectiones* Quisquila, spruer) - *Spreu* 3. - *Korb* 4. Sum. Hein. II 453, 9 Qualus cophinus corb 5. Sum. Hein. II 435, 10 Quacaria/Quacaria/Quaqualia/Quasquila avis in segete wahtala (*v. l. wahtela*) *cfr.* Du Cange *s. v.* Quacara - *Wachtel* 6. Sum. Hein II 435, 11 Quiritant vermes/verres cum vocem/voces dant Ald. Sch. *De sep.* PL, 89, 220b 7. Sum. Hein. II 435, 12 Quiritatus vox vermium/verrium 8. Sum. Hein. II 435, 15 Dief. Q 475c Quadra-plodie, -plasia... idest quarta pars diei 9. in tessura] vites sura AB 10. Sum. Hein. II 435, 19 Quinio quinque in tessera signati (*variae lectiones* tessura, vites sura) 11. Sum. Hein. II 436, 19.2 12. Sum. Hein. II 436, 26 Quercus eich/eicha >vel robur< - *Eiche* 13. - *eichen*

Derivationes^[1].

Q I

¹QUATUOR omnis generis indeclinabile, a quo ²quartus -a -um, inde ³quartanus -a -um et ⁴quartarius -rii. Item a quatuor ⁵quater adverbium, a quo ⁶quaternus -a -um, ⁷quaternarius -a -um et ⁸quaternio -nis et componitur ⁹quadrivium et ¹⁰quadriduum, ¹¹quadruplex, a quo ¹²quadruplico -as. Item componitur ¹³quadrigenti idest quatuor centum et aliis multis modis componitur. Item a quatuor ¹⁴quadro -as neutrum, a quo ¹⁵quadrans -tis et ¹⁶quadrata et ¹⁷quadratus, ¹⁸quadriga -e. Item a quatuor ¹⁹quadraginta indeclinabile, a quo ²⁰quadrigenus -a -um, ²¹quadragenarius -a -um, ²²quadragesima, -²³malis.

Q II

¹QUINQUE omnis generis indeclinabile, a quo ²quintus -a -um, ³quinus -a -um, ⁴quinarius -a -um. Item a quinque ⁵quinquies adverbium, ⁶quinguaginta, a quo ⁷quinguagenus -a -um, inde ⁸quinguagenarius -a -um, ⁹quinguagesimus -a -um. Item a quinque componitur ¹⁰quinguennium idest V anni, inde ¹¹quinguennis -ne. Item componitur ¹²quindecim, a quo ¹³quindecimus -a -um, ¹⁴quingenti idest quinquies centum.

Q III

¹QUERO -ris -sivi -situm, inde ²quesitor -ris, a quo per sincopam ³questor. Item a quero ⁴queso quesum defectivum et ⁵quesitio -nis, a quo per sincopam ⁶questio, inde ⁷questiuncula -e, ⁸questionarius. Item a quero questus -tus -tui et a secunda persona queris, ablata s et addita -to, fit ⁹querito -as et quero componitur ¹⁰acquirō, ¹¹exquirō, ¹²requirō, ¹³perquirō, ¹⁴inquirō.

[1] derivationes] *om.* AB

Q IV

¹QUEROR -ris questus sum deponens, a quo ²querulus -a -um, ³querimonia -e, ⁴questus -tus -tui, ⁵querela -e et componitur ⁶conqueror.

Q V

¹QUOT^[2] nomen indeclinabile omnis generis, a quo ²quotus -a -um et ³quotiens, ⁴quotienscumque adverbia et componitur ⁵quotquot, ⁶aliquot, inde ⁷aliquotiens^[3].

Q VI

¹QUAM adverbium comparandi, a quo ²quantus -a -um, inde ³quantitas et ⁴quantitativus -a -um et ⁵quanto, ⁶quantum adverbia et ⁷quantisper, ⁸quantulus -a -um et quantus componitur ⁹aliquantus -a -um, a quo ¹⁰aliquantulus, ¹¹aliquantisper.

Q VII

¹QUALIS -le, a quo ²qualitas -tis, ³qualiter adverbium.

Q VIII

¹QUIS vel ²qui que vel qua, quod vel quid non est dubitandum quando sit nomen cum omne pronomen finitum sit, ut^[4] asserit Priscianus dicens 'pronomen est pars orationis que pro^[5] proprio nomine uniuscuiusque rei ponitur et recipit personas finitas'^[6]. Quis vero et qua et quid infinita esse ostenduntur. Dum enim dico 'quis fecit hoc' incertum est^[7] et infinitum est^[8] de quo intelligam; manifestum est igitur quando sunt nomina; et a genitivo cuius derivatur^[9] ³cuias -tis. Unde Prudentius 'missu cuiatis venerat'^[10]. Item a quo nomine ⁴quorsum adverbium; et componitur ⁵quiscumque, ⁶aliquis et cetera.

Q IX

¹QUATIO -tis -si quassum activum, a quo ²quassura et a supino quassu, u in o, fit ³quasso et quatio componitur ⁴executio -cussi, inde ⁵excussio, ⁶concutio, ⁷percutio et cetera.

[2] quot] quod C [3] aliquotiens] aliquoties AB [4] ut] om. AB [5] pro] om. A
 [6] Prisc. *Inst.* XII 2-3, 577 Pronomen est pars orationis, quae pro nomine proprio uniuscuiusque accipitur personasque finitas recipit [7] est] om. C [8] est] om. AB
 [9] derivatur] dervatur C [10] Prud. *Psych.* 708, 74 venerat] venerit

Q X

¹QUEO quis quivi quitum neutrum, quod^[11] componitur ²nequeo -quis, a quo ³nequam indeclinabile et componitur nequam -quior -simus, a quo ⁴nequitia -e et ⁵nequiter adverbium.

Q XI

¹QUIES -tis, inde ²quiesco -cis -evi neutrum, inde ³quietus -a -um, quod componitur^[12] ⁴inquietus et quies componitur ⁵requies, inde ⁶requiesco et ⁷inquires, a quo ⁸inquieta -as activum et cetera.

[11] quod] quis A [12] componitur] *om.* AB

1	Raphahel ¹ , medicina Dei ² .	13	Reim, amatores ¹⁴ .
2	Rebecca, patientia vel mul- tum accipit ³ .	14	Ramatha, ipsa est arimathia ¹⁵ .
3	Rachel, ovis ⁴ .	15	Rama, tonitruum vel excel- sa ¹⁶ .
4	Raab, latitudo vel fomes vel impetus ⁵ .	16	Raguel, pastor Dei vel pabu- lum eius Deus ¹⁷ .
5	Ruth, festinans vel videns ⁶ .	17	Ramasse, pabulum vel tineas ¹⁸ .
6	Roboam, latitudo populi ⁷ .	18	Ramesses intonuit letus vel malitia de tineas ¹⁹ .
7	Raphaim, gigantes vel medi- ci ⁸ .	19	Raphao, sanans vel medi- cans ²⁰ .
8	Rama, excelsum vel exaltatio ⁹ .	20	Raphidim, laxae manus vel sa- nitas iudicii vel dissolutio for- tium ²¹ .
9	Ruha ¹⁰ , spiritus.	21	Rathma, visio consummata vel iuniperus ²² .
10	Racha, interiectio dedignan- tis ¹¹ .		
11	Roim, pastores ¹² .		
12	Res, caput ¹³ .		

1. Raphahel] Raphael A 2. Hier. in Dan. II 16, 857, 930-1 'Raphael' mittitur qui interpretatur 'curatio' vel 'medicina Dei' Sum. Hein. II 437, 1 Raphahel medicina Dei (v. l. Raphael) 3. Hier. Lib. 70, 23-4 4. Hier. Lib. 70, 25 5. Hier. Lib. 97, 26 Raab latitudo vel fames sive impetus Sum. Hein. II 437, 4 Raab latitudo vel fames/fomes vel impetus 6. Hier. Lib. 102, 9 7. Hier. Lib. 108, 23 8. Hier. Lib. 87, 6 9. Hier. Lib. 159, 21 10. cfr. רוח 11. Mt. 5, 22, 1532 12. Hier. in Hiere. I, XLVIII 30, 15 rohim pastores (v. l. roim) Sum. Hein. II 437, 12 13. Hier. Lib. 119, 27 14. Hier. in Hiere. I, XLVIII 30, 15 rehim amatores (v. l. reim) 15. Hier. Lib. 138, 3-4 Ramatham excelsa eorum vel sublime eis *ibidem* 20-1 Arimathia altitudo eius vel exaltatus est ipse Sum. Hein. II 437, 14 Ramatha ipsa est arimathia 16. Hier. Lib. 70, 21 Rama tonans vel excelsa Sum. Hein. II 437, 15 Raama tonitruum vel excelsa (v. l. Rama) 17. Hier. Lib. 71, 29 Raguhel pastor dei vel pabulum eius deus (v. l. Raguel) 18. Hier. Lib. 71, 30 Ramesse pabulum vel tineas Sum. Hein. II 437, 18 Ramesse/Ramasse pabulum vel tineas 19. Hier. Lib. 77, 20-1 20. Hier. Lib. 83, 3 Rafao sanans aut medicans Sum. Hein. II 437, 19 21. Hier. Lib. 77, 22-3 Rafidim laxae manus vel sanitatis Sum. Hein. II 437, 20 22. Hier. Lib. 83, 5

22	Rofa, surda vel muta ²³ .	35	Rema, videns aliquid vel excelsa ³⁶ .
23	Radab, multitudo grandis ²⁴ .	36	Recem, varietas vel pictura ³⁷ .
24	Ramoth, excelsum signum vel vidit mortem vel visio mortis ²⁵ .	37	Rebe IIII vel ordinatus ³⁸ .
25	Raboth, multi ²⁶ .	38	Remofares, mali granati vel sublimium divisio ³⁹ .
26	Rachal, negotiatio ²⁷ .	39	Resa, frenum ⁴⁰ meorum lux vel humerum lumen vel in frenos patitur ⁴¹ .
27	Ramath ²⁸ , excelsa hec ²⁹ .	40	Refath, specula ⁴² .
28	Rabbat, maxima ³⁰ .	41	Remmon, sublimitas ⁴³ .
29	Rachat, maxille vel bucce ³¹ .	42	Regal, pes vel deorsum ferens ⁴⁴ .
30	Rachach, ascensio vel condescendens ³² .	43	Resaphaim, impietas eorum ⁴⁵ .
31	Raath, malitia ³³ .	44	Remathaim, excelsa eorum ⁴⁶ .
32	Raasim, sapientia secularis ³⁴ .	45	Rifet, buccella vel videns bona ⁴⁷ .
33	Rabbi, magister.		
34	Regau, egrotans vel parcens ³⁵ .		

23. Sum. Hein. II 439, 50 24. Sum. Hein. II 438, 22 Rabeth/Rebeth/Rabath/Rabab/Radab multitudo grandis 25. Hier. *Lib.* 87, 7-8 26. Hier. *Lib.* 97, 1 Rabboth multi Sum. Hein. II 438, 24 27. Hier. *Lib.* 104, 17 28. ramath] ramaht AB 29. Hier. *Lib.* 97, 1-2 Sum. Hein. II 438, 26 Ramath excelsa hec (*v. l.* Ramaht) 30. Hier. *Lib.* 132, 18 Rabbath multitudo (*v. l.* Rabbat) Sum. Hein. II 438, 30 Rabboth maxima 31. Hier. *Lib.* 97, 2 Racchat maxillae sive bucae (*v. l.* buccae) Sum. Hein. II 438, 27 32. Hier. *Lib.* 101, 14 33. Hier. in *Eccle.* VIII 6/8, 316, 92-3 pro raath legerunt dath, idest pro malitia, scientiam Sum. Hein. II 438, 32 34. Hier. in *Es.* IV 2, 401, 73-4 Rasin, qui interpretatur sapientia saecularis (*v. l.* Raasin) Sum. Hein. II 438, 29 Raaphim/Raasim sapientia secularis 35. Hier. *Lib.* 70, 22 Ragau aegrotans vel pascens Sum. Hein. II 438, 33 Reugau/Regau egrotans vel parcens 36. Hier. *Lib.* 70, 24-5 Remma vel Ruma videns aliquid vel excelsa Sum. Hein. II 438, 34 Reuma/Remma/Rema videns aliquid/aliquod vel excelsa 37. Hier. *Lib.* 83, 4 38. Hier. *Lib.* 97, 27 39. Hier. *Lib.* 83, 6-7 Remmonfares mali granati divisio sive sublimium divisio Sum. Hein. II 438, 37 Remmofares/Reminofares/Remofarès mali granati divisio vel sublimium divisio 40. Hier. *Lib.* 83, 7 Reesa fraenum 41. Sum. Hein. II 438, 38 Resa frenum meorum lux vel humerum lumen vel in frenos patitur 42. Sum. Hein. II 438, 42 43. Hier. *Lib.* 97, 1 44. Hier. *Lib.* 97, 28 Ragal pes vel deorsum ferens Sum. Hein. II 438, 39 Regal/Regat pes vel deorsum ferens 45. Hier. *Lib.* 101, 14-5 Rasathaim impietas eorum (*v. l.* Resathaim) Sum. Hein. II 438, 41 Resaphaim/Rasafaim impietas/sublimitas eorum 46. Hier. *Lib.* 104, 17 Ramathaim excelsa eorum Sum. Hein. II 439, 43 Remathaim/Ramathaim excelsa eorum 47. Hier. *Lib.* 70, 19 Rifath videns buccellam sive videns bona Sum. Hein. II

46	Reblata ⁴⁸ , ipsa est Antiochia et interpretatur multa hec ⁴⁹ .	59	Rethorica, ars eloquentie.
47	Rodim, Rodii dicuntur ⁵⁰ .	60	Rhesis, locutio.
48	Robbot, inclinatio vel platee ⁵¹ .	61	Reuma, fleuma.
49	Ros, caput ⁵² .	62	Rethedipium, vestis parasitica ⁶¹ .
50	Roob, platee vel latitudo vel late ⁵³ .	63	Ralinodia, interactionis vel emendationis certamen ⁶² .
51	Resef, reptans ventre ⁵⁴ .	64	Rinos, nanus ⁶³ .
52	Ruben, videns filios vel videns in medio vel filius visionis vel videte filium ⁵⁵ .	65	Rinoceros, unicornis, quia in nare cornu habet.
53	Ruth, Maalon de fenestra vel a principio ⁵⁶ .	66	Rithmus, numerus.
54	Ramesse ⁵⁷ , tonitruum vel commotio ⁵⁸ .	67	Rithmimachia, numeri pugna ⁶⁴ .
55	Rema, verbum.	68	Rombos, figura quadrata equis lateribus sed non rectis angulis.
56	Rechma, sonitus vel iuniperus ⁵⁹ .	69	Romboides, figura quadrata nec equis lateribus nec angulis rectis.
57	Remmon mali Punici ⁶⁰ .	70	Romani, tonantes ⁶⁵ .
58	Rethor, orator dicendi peritus.	71	Roma, tonitruum vel tristis vel merens ⁶⁶ .

439, 45 Rifeth buccella vel videns bona (*v. l.* Rifet) 48. reblata] reblatha AB 49. Hier. *Lib.* 128, 11-2 Rablata multa haec sive multum iste Sum. Hein. II 439, 44 Reblatha ipsa est antiochia et interpretatur multa hec (*v. l.* Reblata) 50. Hier. *Lib.* 70, 19-20 51. Hier. *Lib.* 70, 22 Rooboth inclinatio vel plateae Sum. Hein. II 439, 47 Rooboth/Roobeth/Robbot inclinatio vel platee 52. Hier. *Lib.* 141, 23 53. Hier. *Lib.* 83, 3 54. Hier. *in Ab.* II, III 5, 329-30 Reseph, reptans ventre interpretatur Sum. Hein. II 439, 51 55. Hier. *Lib.* 71, 28-9 *ibid.* 77, 20 56. Hier. *Lib.* 102, 6 Maalon de fenestra sive principio consummatio Sum. Hein. II 439, 52 Rutmaa lon de fenestra vel a principio (*v. l.* Rut maalon) 57. ramesse] ramasse A 58. Sum. Hein. II 439, 54 Ramesse tonitruum vel commotio (*v. l.* Ramasse) 59. Wern. *Lib. defl.* PL, 157, 856b Sum. Hein. II 439, 55 Rechma sonitus/senatus vel iuniperus 60. Hier. *in Zach.* III, XIV 10.11, 887, 388-9 Sin autem Remmon malogranatum accipere volumus Sum. Hein. II 439, 56 61. Clos. II Re 1248, 87 62. Sum. Hein. II 440, 64 Ralinodia/Ralidonia/Relidonia iterationis/interactionis vel emendationis certamen - *fort. pro* palinodia 63. Sum. Hein. II 440, 65 Rinos nasus/nanus 64. Sum. Hein. II 440, 68 65. Sum. Hein. II 440, 72 Romani tonantes vel sublimes 66. Sum. Hein. 440, 71 Roma tonitruum vel tristis vel merens interpretatur/tonans vel sublimis

72	Romulide, Romani.	86	Ramale, virga, ramus.
73	Rancor, asperitas morum.	87	Rasa, species vestis vel rūsa ⁷⁵ .
74	Rancidus, ferox, tristis, putridus.	88	Rastellum, recho ⁷⁶ .
75	Rationale iudicium, lamina aurea in pectore sacerdotis ⁶⁷ .	89	Rastrum, houwa ⁷⁷ .
76	Racemus, conglobatio uvarum, botrus.	90	Resina, gutta vel gummin vel pix ex quibusdam arboribus ⁷⁸ .
77	Ranunculus, diminutivum a rana, frosch.	91	Religio, pia conversatio.
78	Ramnus ⁶⁸ , spina albi coloris, hagaleia ⁶⁹ .	92	Regulus, rex modicus vel basiliscus, anguis bipedalis omnium fetore pessimus, quem superat mustela.
79	Radii, speicha ⁷⁰ .	93	Renunculus, diminutivum a renibus, niere vel lendbrato ⁷⁹ .
80	Rasorium, scharsas ⁷¹ .	94	Receptaculum, vas quo ignis vel aliud recipitur.
81	Ratus, placitus, firmus, rationabilis vel estimans.	95	Reticulum, diminutivum a rete, nezze vel hinteli ⁸⁰ .
82	Racalla, hispitudo ⁷² .	96	Retiarius, gladiator, qui secum pugnantes irretit.
83	Rabulus, loquax ⁷³ .	97	Recalvaster, parum calvus.
84	Rabulatus, nimius sonus, loquacitas vel clamor ⁷⁴ .		
85	Ramentum, purgamentum proiectivum.		

67. Sum. Hein. II 440, 77 Rationale iudicii lamina aurea in pectore sacerdotis (*v. l. iudicium*) 68. ῥάμνος 69. Sum. Hein. II 441, 81 Ramnus/Ramna spina albi coloris id est agaleia (*v. l. hagaleia*) Dief. R 483bc Ramnus...agaleia Clos. II Ra 1230, 41 Rampnus Hagedorn 70. Dief. R 483a Radius...hd. scheyn, licht, speyche, spaich, speich (in dem wagen) - *Speiche* 71. scharsas] scarsas C Clos. II Ra 1234, 70 Rasorium...Scharsas Sum. Hein. II 441, 83 Rasorium novacula scarsahs (*variae lectiones* scharsas, scarsas) Clos. II Ra 1243, 69 Rasor Scherer *ibidem* 70 Rasorium Scharsahs - *Schere* 72. Sum. Hein. II 441, 85 73. Sum. Hein. II 441, 88 74. Sum. Hein. II 441, 89 Rabulatus nimius sonus, clamor, loquacitas Mart. Cap. II 214, 56, 19-20 licet perstreperent, nullo potuere rabulatu 75. rūsa] rōsa AB Sum. Hein. II 441, 93 Rasa species vestis vel slusa/rūsa (*v. l. rōsa*) Dief. R 484c Rasa vestis...rōsa Du Cange s. v. Rasa 76. Dief. R 485a Clos. II Ra 1234, 71 Rastellum Klein reche, diminutivum a rastrum 77. Sum. Hein. II 441, 94 Rastrum hōwa Clos. II Ra 1234, 72 Rastrum Reche oder howe oder karst - *Hacke* (Strick. I, 354) 78. Sum. Hein. II 442, 96 Resina gutta vel gummi vel pix ex quibusdam arboribus fluens harz (*v. l. gummin*) 79. Sum. Hein. II 442, 100 Renunculus a renibus diminutivum id est niero vel lendibrato (*variae lectiones* niere, lendbrato) - *Niere, Lendenbraten* 80. Sum. Hein. II 442, 102 Reticulum a rete diminutivum nezze/nezzili vel hōtili (*v. l. hinteli*) - *Netz*

- 98 Reditus vel reditio, fructus vel lucrum de vineis vel de segetibus.
- 99 Repandi lilii idest repansi vel reflexi⁸¹.
- 100 Restis, funis.
- 101 Resticulus, funiculus.
- 102 Reor, spero, puto.
- 103 Recens, novus.
- 104 Remus, rüder⁸².
- 105 Remiges⁸³, ferien⁸⁴.
- 106 Remigium, navigandi instrumentum.
- 107 Regius morbus idest gelesuth⁸⁵.
- 108 Reclinatorium, lineberga⁸⁶.
- 109 Relex, antiqua vel prior lex.
- 110 Remissus, piger, dissolutus.
- 111 Refocillo, recreo.
- 112 Resipisco, recogito, resipio, redeo.
- 113 Refrico, ad frigus redeo vel trituro vel ribo⁸⁷ vel rösto⁸⁸.
- 114 Refuto, renuo, abnuo.
- 115 Reustus, iterum ustus.
- 116 Repagulum, obiectio qua ostium clauditur, rigil⁸⁹.
- 117 Redbitus⁹⁰, reditus⁹¹.
- 118 Reboo, cano.
- 119 Redivivus, recalescens.
- 120 Reciproco, iterum incipio.
- 121 Redimio, exorno.
- 122 Redimitus, ornatus.
- 123 Redimiculum, ornamentum.
- 124 Redoleo, fraglo⁹², odorem emitto⁹³.
- 125 Renideo similiter.
- 126 Reniteo, refulgeo.
- 127 Repentinus, subitus.
- 128 Riscus, sambucus, holder⁹⁴.
- 129 Rima, scrunda⁹⁵ vel foramen in compagine⁹⁶.
- 130 Rimor, scrutor.
- 131 Ricinium, acus vel spenela⁹⁷.
- 132 Ringo, mereo, tristor vel os aperio, inde

81. 3 Reg. 7, 26, 469 et folium repandi lilii Sum. Hein. II 442, 106.1 82. rüder] röder AB Sum. Hein. II 443, 111 Remus rüder (*v. l.* röder) - *Ruder* 83. remiges] remigies C 84. Sum. Hein. 443, 112 Remiges ferien (*v. l.* Remigies) Clos. II Re 1242, 49 Remex Veye oder rieme 85. Sum. Hein. II 443, 110 Regius morbus id est gelesuht (*v. l.* gelesuth) Dief. R 490b Regius morbus...gelesuht - *Gelbsucht* 86. lineberga] leinberga BC Sum. Hein. II 443, 114 Reclinatorium lineberga/lena (*v. l.* leinberga) Clos. II Le 1237, 13 Reclinatorium Leneberge 87. ribo] ribe A - *reiben* 88. Sum. Hein. II 443, 119 Refrico ad frigus redeo vel itero vel ribo vel gnito vel rosto/crowo (*v. l.* ribe) - *rösten* 89. Sum. Hein. II 443, 121 Repagulum obiectio qua ostium clauditur id est spuzil/rigil/dremel >vel grintel< Clos. II Re 1245, 67 Repagulum Rigel - *Riegel* 90. redbitus] rebbitus C 91. Sum. Hein. II 442, 106 Redditus/Reditus redditio fructus >vel lucrum< de vineis vel de segetibus >nuz< 92. *cfr.* fragro 93. Sum. Hein. II 444, 130 94. Dief. R 499a - *Holunder* 95. scrunda] scrund A 96. Sum. Hein. II 444, 135 Rima scrunda >vel foramen inter compagine< - *Schrund* 97. Sum. Hein. II 444, 137 Ricinium/Recinium acus vel spinula/spenula (*v. l.* spenela) Dief. R 487a Recinium...spenula Sch. s.v. spenelā

133	Rictus.		segete spicas inanes et rubeas
134	Rivales, viri qui ⁹⁸ una uxore manent ⁹⁹ .	149	Rubrica, rubeus color.
135	Runcina, nugil ¹⁰⁰ .	150	Rus, villa rustica.
136	Rumex, ruf ¹⁰¹ .	151	Rusticus, rus colens.
137	Ruditus, vox asini.	152	Rusticitas, simplicitas, fatui- tas.
138	Rugitus, vox leonum.	153	Ruga vel runcila, lesa ¹¹⁰ .
139	Rogus, compositio lignorum ad focum.	154	Rusticatio, plantatio.
140	Rombus, species piscis.	155	Ruder, stercus, purgamen- tum ¹¹¹ .
141	Rostrum, snabel ¹⁰² .	156	Rintherum, pastoralis bacu- lus ¹¹² .
142	Rostra<ta> navis parata ad bellum, ferre<a> prora ¹⁰³ .	157	Rumigerulus, rumores ge- rens.
143	Roscidus, rore perfusus.	158	Runco, depilo, evello, extraho.
144	Rotula, convoluta cartula ¹⁰⁴ .	159	Runcina, dea metendarum ¹¹³ frugum ¹¹⁴ .
145	Rosarium, unguentum ex rosa.	160	Rumino, cibum in os de ventre reducens, comedo, itruchio ¹¹⁵ .
146	Rubus, fructetum ¹⁰⁵ .		
147	Rubeta, chrota ¹⁰⁶ , rana terre- stris nociva ¹⁰⁷ .		
148	Rubigo, rost ¹⁰⁸ vel quod in		

98. qui] *add.* cum A 99. Sum. Hein. II 444, 139 Rivales viri qui + unam uxorem
amant/una uxore manent (*in app.* cum una) 100. Dief. R 504a 101. Clos. II Ru
1266, 32 - *Ruß* 102. snabel] snabil C Sum. Hein. II 445, 148 Rostrum snabel (*v.*
l. snabil) Clos. II Ro 1260, 40 Rostrum Snabel - *Schnabel* 103. Sum. Hein. II 445,
149 Rostrata navis ad bellum parata/preparata, ferrata/ferre prora (*v. l.* Rostra) 104.
cartula] kartula C Sum. Hein. II 445, 151 Rotula convoluta cartula id est rodel (*v. l.*
kartula) 105. Sum. Hein. II 445, 154 Rubus fructetum > spreidehe/spreide<
106. chrota] crota C 107. Sum. Hein. II 445, 155 Rubeta terrestris rana valde no-
civa > crota< (*v. l.* chrota) Dief. R 501c Rubeta...hochdeutsch chrota - *Kröte* 108.
- *Rost* 109. miltö] miltow C Sum. Hein. II 445, 156 Rubigo rost > vel quod in se-
gete spicas inanes et rubeas facit id est militov< (*variae lectiones* miltö, miltow) Clos.
II Ru 1263, 11 T Rubigo...milito - *Mehltau* 110. Sum. Hein. II 446, 172 Ruga vel
runcila/runze/zucha lesa Dief. R 503a Ruga...ronceln...lesun - *Runzel* 111. Pap.
R 297b Rudera sunt sterquilinia ubi fimus est Sum. Hein II 446, 162 Hug. *Der.* R
54, 51, 1040 unde hoc rudus vel rudus -eris, stercus brutorum animalium 112.
Sum. Hein. II 446, 164 Ruterum/Rintherum pastoralis baculus 113. metendarum]
metendorum C 114. Sum. Hein. II 446, 167 Runcina dea metendarum frugum (*v.*
l. metendorum) 115. Sum. Hein. II 446, 168 Rumino cibum in os de ventre redu-

161	Rutulus, trialus ¹¹⁶ .	165	Rurirulant, aves quedam dum
162	Raucedo, obscuritas vocis
idest heiso ¹¹⁷ .		cantant ¹¹⁹ .
163	Ruricola, rus colens.	166	Rubellum, rubicundum vi-
164	Rugosus, runcilohter ¹¹⁸ .		num.

cens comedo id est ih itrucho Dief. R 503c Ruminare...itruchen 116. Sum. Hein. II 446, 170 Rutulus italus (*v. l.* trialus) 117. Sum. Hein. II 446, 169 Raucedo obscuritas vocis >id est< heisi/heiso/heisit/heisunga/heiserunge - *Heiserkeit* 118. Sum. Hein. II 446, 173 Rugosus runcilohter/runzohter/zuchoter - *Runz(e)lig* 119. Sum. Hein. II 446, 173.1 Rurirulant/Rurilulant/Ruribulant aves quedam dum cantant

R I

¹REGO -is -xi activum, inde ²regimen regiminis et a preterito rexi per apocopen^[1] ³rex -gis, a quo ⁴regalis -le, -⁵liter. Item a rego ⁶regulus et ⁷regius -a -um et ⁸regiaula. Item a rege ⁹regnum -ni, a quo ¹⁰regno -as neutrum. Item a rego ¹¹remus -mi, quod componitur ¹²biremis, ¹³triremis et ¹⁴remex -gis, a quo ¹⁵remigium -ii et componitur ¹⁶remigo idest remigem vel remum ago. Item a rego ¹⁷rectus -tior -simus, inde -¹⁸te -tius -me et ¹⁹rectitudo -nis et componitur ²⁰arrigo -xi activum, ²¹erigo, ²²dirigo, ²³corrigo, ²⁴surgo idest sursum me erigo, a quo ²⁵surrectio -nis et componitur ²⁶resurgo, ²⁷consurgo, ²⁸exurgo. Item rego componitur ²⁹pergo idest perfecte me rego.

R II

¹ROS roris, inde ²roro -as neutrum et ³rotulentus -a -um, ⁴roscidus -a -um et roro componitur ⁵irroro.

R III

¹ROSA -e, inde ²roseus -a -um et ³rosaceus -a -um et ⁴rosetum -ti.

R IV

¹RUO -is rui ruitum neutrum, a quo ²ruina -e, inde ³ruinosus -a -um et componitur ⁴corruo -ruitum, ⁵diruo dirutum, ⁶eruo erutum, ⁷subruo subrutum.

R V

¹RUGIO -gis ruxi neutrum, a quo ²rugitus -tus -tui.

R VI

¹ROGO -as activum, a quo ²rogativus -a -um et a supino rogatu, a in i

[1] apocopen] apocapen A

et u in o, fit ³rogito et rogo componitur ⁴erogo tribuo, ⁵irrogo infero, ⁶prorogo idest extendo, ⁷arrogo idest superbio.

R VII

¹RUMINO -as neutrum, inde ²rumor -ris.

R VIII

¹RUBEO -es neutrum et caret supinis, inde ²ruber -bra -um -brior -rimus et ³rubeus -a -um et ⁴rubedo -nis, ⁵rubicundus -dior -simus, -⁶cunde -dius -sime. Item a rubeo ⁷rubesco -cis, quod componitur ⁸erubesco, inde erubescens -tior -simus.

R IX

¹RAPIO -is -ui raptum activum, a quo ²rapax -cis -cior -simus et a supino raptu, u in o, fit ³rapto -as, ⁴rapacitas, -⁵citer, ⁶raptus -tus -tui, a quo ⁷raptim^[2] adverbium, ⁸rapina -e, ⁹rapidus -dior -simus et rapio componitur ¹⁰arripio, ¹¹diripio, ¹²subripio activa.

R X

¹RIDEO -des -si neutrum, a quo ²risus -sus -sui, ³ridiculum, a quo ⁴ridiculosus -a -um, ⁵risibilis -le et componitur ⁶derideo, ⁷arrideo, ⁸subrideo, ⁹irrideo^[3], ¹⁰conrideo.

R XI

¹REPO -is -psi neutrum, a quo ²reptilis -le, ³repto -as frequentativum et componitur ⁴irrepto, ⁵subrepto.

R XII

¹REOR -ris ratus sum defectivum, a quo ²ratio, inde ³rationalis -le, -⁴litas, -⁵liter et componitur ⁶irrationalis, -⁷litas, -⁸liter. Item a ratione ⁹ratiuncula, ¹⁰ratiocinor -aris, a quo ¹¹ratiocinatio, ¹²rationabilis. Item a reor ¹³ratus -a -um idest firmus et componitur ¹⁴ir<r>ito^[4] -as idest non firmus.

R XIII

¹REUS -rei, a quo ²realis -le, -³liter.

[2] raptim] raptum C [3] irrideo] arrideo C [4] irrito] irmito x

R XIV

¹RITE adverbium qualitatis, a quo ²ritus -tus -tui, a quo componitur ³irrito -as idest contra ritum ago quod est provocho, dicitur etiam ⁴irrito quod est adnichilo et ab irritato ⁵irritamen -nis.

R XV

¹RADO -dis -si activum, inde ²rasorium -rii et ³rastrum, a quo ⁴rastellum et ⁵rasilis -le, ⁶rasura -e et rado componitur ⁷corrado.

R XVI

¹RINGO -is -xi, inde ²rictus.

R XVII

¹RAUCIO -cis -civi -citum neutrum, inde ²raucus -a -um -cior -simus, a quo ³raucitas -tis et ⁴raucitudo.

R XVIII

¹RUDIS -de, a quo ²rudimentum.

R XIX

¹RODO -is -si activum, inde ²rosor -ris et componitur ³corrodo -is.

R XX

¹RUS -ris, componitur ²rusticus idest custos ruris et ³ruricola et a rure ⁴rusticalis.

R XXI

¹RIMOR -aris deponens, inde ²rima -e, a quo ³rimula -e.

R XXII

¹RIGO -as, a quo ²riguus -a -um et componitur ³irrigo, ⁴irriguus.

R XXIII

¹RIGEO -es neutrum et caret supinis, inde ²rigor -ris et ³rigidus -a -um -dior -simus, a quo ⁴rigiditas et ⁵rigesco -cis et rigeo componitur ⁶dirigeo, ⁷obrigeo.

R XXIV

¹RIVUS -i, a quo ²rivulus et ³rivalis -le et componitur ⁴derivo -as neutrum, a quo ⁵derivatus -a -um.

R XXV

¹**ROBORO** -as, inde ²**robur** -boris, ³**robeus**, a quo ⁴**robustus** -a -um et componitur ⁵**corroboro**.

R XXVI

¹**RAREO**, quod non est in usu, inde ²**rarus** -a -um -rior -simus, ³**raro** adverbium et ⁴**raresco** -cis.

R XXVII

¹**RADIUS** -dii, a quo ²**radio** -as, quod componitur ³**irradio** neutrum. Itam a radio ⁴**radix** -cis, quod componitur ⁵**eradico** -as.

R XXVIII

¹**REPENTE** adverbium, a quo ²**repentinus** -a -um.

R XXIX

¹**RAMUS** -i, inde ²**ramex** -cis, ³**ramalis**, ⁴**ramosus** -a -um, ⁵**ramusculus**.

R XXX

¹**REUS** -a -um, a quo ²**reatus** -tus -ui.

R XXXI

¹**RUBRICA** -e idest regula.

R XXXII

¹**RIXA** -e, a quo ²**rixor** -aris deponens.

R XXXIII

¹**RECENS** -tior -simus, a quo ²**recenter** adverbium.

R XXXIV

¹**ROTA** -e, inde ²**rotula** et ³**roto** -as activum et ⁴**rotundus** -dior -simus, ⁵**rotunditas**.

R XXXV

¹**REDIMIO** -mis -mitus activum, inde ²**redimiculum**.

R XXXVI

¹**RUCTO** -as neutrum, a quo ²**ructus** -tus -tui, inde ³**ructuosus** -a -um, ⁴**ructamen** -nis et componitur ⁵**eructo**.

R XXXVII

¹RETE retis, a quo ²reticulum [et reticulum] et ³retiaculum^[5] et componitur rete ⁴irretio -tivi -titum activum.

R XXXVIII

¹REDA -e idest quadriga, a quo componitur ²epiredium -dii idest parona que super redam ponitur.

R XXXIX

¹RE prepositio inseparabilis, a quo ²retro adverbium locale, inde ³retorsum et componitur ⁴retrogradus et re componitur ⁵refero et cetera.

R XL

¹RUDIO -dis -vi proprium asini, a quo ²rudibilis, ³ruditus -tus -tui.

[5] et retiaculum] *om.* A